

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI**

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

**Tarix va madaniy meros fakulteti
100000-Gumanitar ta`lim sohasi barcha bakalavriat
ta`lim yo`nalishi talabalari uchun
“Falsafa” fanidan yakuniy test savollari to`plami**

Buxoro-2021

Tuzuvchi: M.F. Norova. BDU, “Islom tarixi va manbashunosligi, falsafa kafedrasи o’qituvchisi”.

Qadimgi Yunon axloqshunosligida to‘rt buyuk faylasuf qaysi qatorda to‘g‘ri ko‘rsatilgan?

Suqrot, Arastu, Aflotun, Epikur

Pifogor, Demokrit, Gippiy, Konfutsiy

Lao-Szi, Pifogor, Epikur, Demokrit

Lutsiy-Aniy Seneka, Epiktet, Konfutsiy, Aflotun

Axloqiy ishonch nima?

Ishonch xulq-normasining to‘g‘ri va adolatlilikiga amin bo‘lish demakdir

Ishonch-shaxsning axloqiy kamolot cho‘qqisi bo‘lib, inson mohiyatini belgilashda muhim me’yordir

Kishida hayot sharoitlari va tarbiya ko‘rganlik natijasida qat’iy bilim va axloqiy tartib qoidalarga asoslangan munosabat

Ishonch-turg‘un xarakter kasb etib, shaxsning axloqiy «zanglamasligiga» kafolat beradi

Xulq nima?

Xulq-inson ongi va irodasi bilan bog‘liq

Xulq odob axloq formasi

Xulq hatti-harakat demakdir

Xulq rostgo‘ylik, vijdonli bo‘lmoq

Hatti harakat nima?

Ongli yunaltirilgan va yakunlangan harakat

Xulqning birligi hatti harakat

Hatti harakat faoliyat birligi

Hatti harakat me’yor: o‘lchov belgisi

Odob madaniyati deganda nimani tushunasiz?

Odob kattalarga nisbatan hurmat, izzat qila bilishdir

Odob axloqni izohlaydigan munosabat, odob madaniyatini tashkil qiladi

Insonning harakati, xulq-atvori, yurish-turishi, nazorat qilishi va insonlar o‘rtasidagi muomala munosabatlari

Inson uz harakatlarini me’yorida anglashdir

Vijdon qanday funksiyalarini bajaradi?

To‘g‘rilik, poklik va burch hissiyoti

Baho, buyruk va emotsiyonallik

Bilish, tarbiya va onglilik

O‘z-o‘zini anglash va onglilik darajasi kabi funksiyalarini bajaradi

Odat tusiga aylantirilgan, qat’iy lashtirilgan, takallufning mayda-chuyda jihatlarigacha ishlab chiqilgan odob qoidalari sifatida qoidalashtirilgan muomala hodisasi bu

etiket

Xulq

Axloq

Mehnat

Axloq qanday funksiyalarini bajaradi?

Tartibga solish (boshqaruv), stimul, baholash, bilish, tarbiyalash

Boshqaruv, his-tuyg‘ularni jilovlash, tarbiyalash, ma’rifatchilik

O‘z-o‘zini anglashni, o‘rganish, ta‘lim va tarbiyani bir-biriga bog‘lash vazifasidir

Gnoseologik, ta‘lim-tarbiya, jamiyatda amal qiladigan axloq normalarining zarurligini o‘rgatadi

Vijdon erkinligi nima?

U kishining jamiyat talablariga muvofiq harakat qilish zarurligini anglab olishidir
Vijdon erkinligi vijdonga xilof ish tutmay axloqiy hayot kechirishdir
Vijdon erkinligi diniy e'tiqodga beparvo bo'lishdir. Vijdon bu e'tiqod oldiga u hech qanday mas'uliyatni his etmaydi
Vijdon erkinligi vijdonna azobga qo'ymaslikdir. Avvalo u erkin bo'lishi uchun insonning barcha hatti-harakatlari tamoman ixtiyoriy cheklangan bo'lmos'i lozim

Muallimlik axloqining asosiy professional xususiyatlari nimalardan iborat?
Talabchanlik, bilim bera olish, nasihat qilish, yosh avlodga mehr-muruvvatli bo'lish, o'z malakasini doimo oshirib borish, o'z tuyg'ularini tizginlay olish
Adolatli, prinsipial, kamtar kiyinish, yurish turishda oddiy bilimli, yoshlarga maslahat bera oladigan, obro`li
Kuzatuvchan, qattiqqo'l, or-nomusli, adolatli, bilimli, ma'naviyati boy, vijdonli
O'rganish-nasihat qilish istagida bo'lish, fikrlarni ravon ifodalash, o'z xulqini doimo qattiq nazorat etish

Rahbar xodimning professional axloqi qanday bo'lmos'i lozim?
Rahbar qattiqqo'l, talabchan adolatli, xizmat qiladigan, bilim va saviyasi bilan boshqalardan ustun bo'lmos'i lozim
Ishbilarmon, kamtar, kollektiv yutuqlarini o'ziniki, qilib ko'rsatmaydigan, tanqidni ko'taradigan va undan ijobji xulosa chiqara oladigan, qo'l ostidagilarni aldash, qo'rqtmasligi kerak
Shaxsga sig'inishga moslashgan soxta va yasama obruni rad etish, xushomadlarga berilmaslik manfaatparast bo'lmasligi kerak
Xushmuolali, o'z odamlarining shaxsiy sifatlarini, xarakterini, ehtiyojlarini bilishi, kerak, shaxsiyatparast bo'lmasligi, adolatli bo'lmos'i kerak

Etosfera qanday ma'noni bildiradi.
Axloqiy muhit davrini yaratish axloqqa zamonaviy yondashishni, inson tarbiyasini nazariy asoslash
Axloqiy muhit davrini yaratish
Axloqqa zamonaviy yondashishni
Inson tarbiyasini nazariy asoslash

Bobilliklarning badiiy yuksak va mukammal axloqiy asari?
Gilgamish eposi
Pratotep o`gitlari
Konfutsiy hikmatlari
Abadiy ezgulik asari

Axloq tuzilmasini ko'rsating.
axloqiy ong, axloqiy his-tuyg'u, axloqiy munosabatlar
axloqiy ong, axloqiy his-tuyg'u
axloqiy burch, axloqiy madaniyat
axloqiy ong, axloqiy qarashlar, axloqiy his-tuyg'u

Axloqiy madaniyat bu ...
Shaxs axloqiy taraqqiyotning belgisi, axloq-odob bilan ish tutish, yurish-turish odobi
Shaxs axloqiy taraqqiyotning belgisi
axloq-odob bilan ish tutish
yurish-turish odobi

Nima uchun biz axloqshunoslikni «ezgulik falsafasi» deb ataymiz?
chunki u-axloqiy tafakkur taraqqiyotini tadqiq etadi, amaliyotda insonni ezgulik orqali haqiqatni olib borishga xizmat qiladi, insonni yuksak ma'naviyatga yetaklaydi
chunki u-axloqiy tafakkur taraqqiyotini tadqiq etadi
chunki u-amaliyotda insonni ezgulik orqali haqiqatni olib borishga xizmat qiladi

chunki u-insonni yuksak ma'naviyatga yetaklaydi

Aflotunning ta'limoti buyicha odamning joni nimalardan iborat?

aql, sezgi, iroda

aql, sezgi, ong

iroda, aql, ong

aql, sezgi, bilish

Xulq nima?

Oila hamda jamoa mahalla kuy miqyosida ahamiyatli bo'lgan ammo jamiyat va insoniyat hayotiga sezilarli ta'sir ko'rsatmaydigan yoqimli, ijobjiy hatti-harakatlar majmui

Jamiyat, zamon, insoniyat tarixi uchun namuna bo'la oladigan ijobjiy hatti harakatlar

Milliy urf-odatlarga asoslangan chirolyi hatti-harakatlar majmui

Barcha hatti-harakatlar majmui

Insoniyat hayotida yoqimli taasurot uyg'otadigan, lekinjamiyat va insoniyat hayotida u qadar muhim ahamiyatga ega bo'lmaydigan, milliy urf-odatlarga asoslangan chirolyi hatti-harakatlarni o'z ichiga olgan tushuncha nima?

Odob

Axloq

Etika

Xulq

Buyuk yunon faylasufi Arastu fanlarni necha tizimga bo'lgan va ular qaysilar, aniqlang:

3 ga: nazariy, amaliy va ijodiy

2 ga: ijtimoiy-falsafiy

4 ga: falsafiy, amaliy, nazariy va ijtimoiy

1 ga: falsafiy

Gumanizm so'zining mohiyati nimadan iborat?

Gumanizm lotincha "insoniy" "insonga xos" degan ma'noni anglatib, insonga bo'lgan mehribonlik, g'amxo'rlik, inson ozodligini har tomonlama ravojlanishni aks ettiruvchi oliyjanob tuyg'u

Gumanizm-insonga xos mehribonlik

Gumanizm inson ozodligini aks ettiruvchi tuyg'u

Gumanizm insonparvarlik demakdir

Axloqiy ong nima?

axloqiy talablar, nazariyalar, tasavvurlar g'oyalarni shakllantirgan

axloqiy dunyoqarashni, adolatni shakllantirish

axloqiy fikrlar, hissiyotlar, qarashlarni shakllantirgan

axloqiy namunalar, tuyg'ular, g'oyalarni shakllantirgan

Pandnomalarning yuksak badiiyati va tarbiyaviy ahamiyati nimada?

Komil insonni tarbiyalash va kelajak uchun har tomonlama yetuk shaxsni shakllantirish

Kelajak avlod uchun dasturamal bo'lib xizmat qiladi

Har tomonlama yuksak axloqli qilib tarbiyalash

Siyosiy jihatdan, yetuk inson qilib tarbiyalaydi

Axloqshunoslik huquqshunoslikdan farq qiladimi?

ha u qonunlashtirilgan axloqdir

ha uning uz qonun-qoidalari mayjud

yo‘q ular bir-biriga o`xshash
ha faqat bir-biriga yondashadi

Lafz deganda nimani tushunasiz?
Lafz-berilgan va‘da, ahd
Lafz-to‘g‘riso‘zlik
Lafz-mexr-muruvvatlilik
Lafz-insoniylik

Assalomu alaykum so‘zining ma’nosini bilasizmi?
Salomlashish sizga salomatlik, tinchlik tilashdir
Salomlashish ahvol so‘ramoq
Salomlashish eson, omon bo‘lmoq, bezarar yurmoq ma’nosini anglatadi
Salomlashish insoniy burch

Qur’onda axloq—odobqoidalarining talablari?
Axloq-oxirat ne’matlariga yetkazuvchi omil
Kishilarni to‘g‘ri yo‘lga chorlash
Yomon yullardan kaytarishga
Muruvvatli bo‘lishga

Qaysi xislat odamga baxt saodat keltiradi?
Sadoqat, mehnatsevarlik, omonatga vafo
Tavoze, muruvvat
Kamtarlik
Mehribonlik

Estetika atamasini birinchi marta kim kiritgan.
Baumgarten
Aflotun
Arastu
Lessing

San’at nima.
San’at vogelikni idrok etishning shunday turidirki, uning maqsadi, go‘zallik qonuniga muvofiq borliqni va insonning o‘zini ijodiy ravishda o‘zgartirish jarayonida, uning qobiliyatini rivojlantirishni shakllantirishdir
San’at estetika (estetika) ning shunday turidirki, maqsadi insonning ijtimoiy siyosiy va aqliy qobiliyatini taraqqiy ettirishdir
San’at estetikaning shunday turidirki, narsa va hodisalarning zoxiriyligi tomonlari o‘zgartirib o‘rganadi
San’at vogelikdagi hodisalarni badiiy timsollarda aks ettirishning bir ko‘rinishidir

San’atni paydo bo‘lishi va taraqqiyoti uchun inson hayotining qaysi sohasi hammadan ko‘proq muhim rol o‘ynaydi.
insonning ijtimoiy mehnat ijodiyoti
insonning ma’naviy ijodiyoti
insonning badiiy ijodiyoti
insonning musiqiy ijodiyoti

Go‘zallik nima.
Go‘zallik estetikaning shunday umumiy tushunchasi hisoblanadiki, u har qanday hodisani uning komilligi va oliv darajadagi estetik qiymatini ifodalaydi
San’atshunoslik eng muhim va asosiy tushuncha va atamalaridan hisoblanadi
Go‘zallik-bu tabiat va jamiyat hamda insondagi chiroyli tasvir ifodalaydigan tushunchadir
Go‘zallik shunday tushunchadirki, u buyum va hodisalarning nafosatini ifodalaydi

“Estetika” atamasi qanday ma’noni anglatadi?
Yunoncha “xis qilish”, “sezish”
Yunoncha “iroda-ixtiyor”
Yunoncha “go‘zallik”, “san’at”
Yunoncha “iroda-idrok”

Go‘zallik didi deb nimaga aytildi.
go‘zallik didi insonning hissiy qobiliyati hisoblanadiki uning vositasida san’atning turli asarlariga baho beriladi
go‘zallik didi asarni o‘qiydiganlarni iste’dod va qobiliyatlaridir
go‘zallik didi badiiy asarning g‘oyasi, mazmuni va bayon etish tarzida baho berish, o‘z munosabatini izhor etishdir
go‘zallik didi har bir individga ta’luqli bo‘lgan did

“Ommaviy madaniyat” nima.
tub mohiyatiga milliy madaniyatning kushandasni bo‘lib, u madaniy xilma-xillikni xushlamaydi, uning asl maqsadi bu olamni yakrang ko‘rishdir
Barcha xalqlar uchun yaratilgan san’at va adabiyot asarlaridir
ommaviy madaniyat oddiy va etarli darajada madaniy savodli bo‘lmagan odamlarga mo‘ljallangan san’at va adabiyot asarlaridir
hamma uchun tushunarli bo‘lgan san’at

“Katarsis” tushunchasi qanday ma’noni anglatadi.
inson ruhini poklantirish
moslashuv
himoya
tana ruh

Estetik ong turlarini aniqlang.
estetik ideal va orzu, estetik his-tuyg‘u, estetik did, estetik nazariyalar, estetik baho
estetik his-tuyg‘u, estetik nazariyalar
estetik did, estetik nazariyalar, estetik baho
estetik baho, estetik his-tuyg‘u

Estetik did deganda nimani tushunasiz?
estetik did – nafosatni idrok etish qobiliyati
estetik did – bu fikr-mulohaza, xulq-atvor, hatti-harakat, ijodkorlik
estetik did – bu eshitish, ko‘rish, hid bilish, ta’m bilish, sezish
estetik did – bu baho, munosabat, qoniqish, lazzatlanish

Estetika fanida aynan qanday go‘zallik haqida gap ketadi?

inson ichki va tashqi, tabiat va jamiyat go‘zalligi
asosan tabiat va jamiyat go‘zalligi nazarda tutiladi
tashqi go‘zallik haqidagi fikr yuritadilar
kishilar o‘rtasidagi munosabatlardagi go‘zalligi tushiniladi

Estetik mushohada bu...?
inson bilish munosabatining tajribaviy asosi
qadriyatlarga nisbatan bildiriladigan munosabat
obekta nisbatan forig‘lanish holati
nafosatga tashnalik

Fojiaviylik hayotda qanday hodisalarni ifodalaydi?
og‘ir, baxtsiz, ko‘p hollarda o‘lim bilan tugaydigan hodisalar
kulgili, hajviy, satirik hodisalarni
jiddiy, vazmin, osuda hayot tarzini
ma’naviy, jismoniy, siyosiy holatlarni

Qaysi turlar sa’natning makon turlariga kiradi?
me’morchilik va badiy suratkashlik
teatr va kino
estrada va sirk
xoreografiya, sirk

Elitar san`at – bu...
saralangan toifa vakillari uchun yaratilgan san`at asari
san`atning eng yuqori ko‘rinishi
omma uchun mo‘ljallangan san`at
san`at asarlaridagi maxsus sujetlar

Drama so‘zining ma`nosi nima?
Harakat
sahna asari
she`riy sahna asari
ijro etishga mo‘ljallangan

“Landshaft” deganda nima tushuniladi?
yer yuzi manzarasi
binolar joylashuvi
tabiat ko‘rinishi
inson, tabiiy zahiralar va hayvonlarning uyg`unlikda hayot kechirishi

Qaysi xalqlar sportga inson tanasi go‘zalligining namoyishi sifatida qaraganlar?

Yunonlar

Rimliklar

o‘siyoliklar

Skiflar

Estetik tarbiya bu ...

kishilarda estetik his, estetik ong va munosabatni shakllantirishga qaratilgan tarbiyaning alohida shakli
olamni estetik anglash, dunyoga inson munosabatining subyektiv tomoni;
voqeа-hodisalarning estetik sifatlarini idrok etish va baholash
insoning voqeа va hodisalarga o‘ziga xos munosabati

“Globallashuv” atamasini dastlab kim ishlatgan?

1983 yilda T.Levittin

1985 yilda B.Lou

1983 yilda B.Bandi

1950 yilda M.Gandi

Hozirgi kunda axloqiy tarbiyaning eng kuchli zamonaviy vositasi bu ...

Televide niye

pandnoma asarlar

oila tarbiyasi

atrof-muhit

Birinchi bo‘lib yozuvni qaysi xalqlar kashf etganlar?

somir xalqlari

mirliklar

yunon xalqlari

Rimliklar

Estetika faniga oid yuzlab, ehtimol minglab atamalarni o‘z ichiga olgan eng yirik istiloh bu...

Nafosat

go‘zallik

ulug`vorlik

san`at

Estetik ehtiyyoning dastlabki bosqichi bu ...

estetik qiziqish

estetik did

estetik munosabat

estetik zavq

Estetikaning asosiy kategoriyalari to‘g’ri berilgan qatorni topping

go‘zallik, ulug`vorlik, fojiaviylik, kulgililik, qiziqarlilik, mo‘jizaviylik
go‘zallik, tubanlik, xunuklik, san`at
zerikarlilik, xayoliylik, go‘zallik, kulgililik
go‘zallik va xunuklik, ulug`vorlik va tubanlik, mo‘jizaviylik va xayoliylik

“Dizayn” so‘zi qaysi tildan olingan?
inglizcha
ruscha
yunoncha
fransuzcha

Tushunchaning mazmuni nima?
tushunchada ifodalangan narsa va hodisalarning muhim belgi va xususiyatlarining yig’indisi.
tushunchadagi narsalar miqdori to’g’risidagi bilish.
tushunchaning bir tomoni.
tushunchada ifodalangan narsa va hodisalarning muhim belgilari yig’indisi.

Tushunchaning hajmi nima?
tushunchada ifodalangan narsa va hodisalar miqdorining yig’indisi.
tushunchada ifodalangan muhim belgilari yig’indisi.
tushuncha vositasida ifodalangan narsalar soni.
tushunchada ifodalangan nomuhim belgilari yig’indisi.

Tushunchani chegaralash amali qanday bajariladi?
bunda hajmi keng tushunchadan hajmi tor tushunchaga tomon fikran harakat qilinadi.
bunda hajmi tor tushunchadan hajmi keng tushunchaga tomon fikran harakat qilinadi.
bunda butundan qismga tomon fikran harakat qilinadi.
bunda qismdan butunga tomon fikran harakat qilinadi.

Tushunchani chegaralash usulining mohiyati nimadan iborat?
tushunchani chegaralash tushunchani hajm jihatidan kichraytirish yo’li bilan uning mazmunini boyitish.
tushunchani chegaralash tushunchani mazmuni jihatidan sayozlashtirish.
tushunchani kichik kichik guruhlarga ajratish.
tushunchani chegaralash tushunchaning hajmini kengaytirish yo’li bilan uning mazmunini boyitishdir.

Tushunchani umumlashtirish usulining mohiyati nimadan iborat?
tushunchaning hajmini kengaytirish yo’li bilan uni mazmunan butunlashtirishdan, mavhumlashtirishdan.
tushunchaning mohiyatini ochishdan.
hajmi tor tushunchadan hajmi keng tushunchaga tomon fikran harakat qilishdan.
tushunchani guruhlarga ajratish yo’li bilan uning tarkibini aniqlashdan.

Tushunchani bo’lish qanday mantiqiy amal?
tushunchaning turlarini sanab o’tish yo’li bilan uning hajmini aniqlashga xizmat qiladigan amal.
tushunchaning mohiyatini ochishga qaratilgan amal.
tur tushunchalar mansub bo’lgan jins tushunchani topadigan amal.
tushunchaning mazmunini ochishga xizmat qiladigan amal.

Tushunchani tasniflash qanday amal?
tasnif narsa va hodisalarni biror bir umumiy belgiga asosan izchil tarzda sinflarga ajratib borishdir.
tushunchaning hajmini kengaytirish yo’li bilan uning mazmunini toraytirishdir.
tushunchaning mazmunini kengaytirish yo’li bilan uning hajmini toraytirishdir.
tushunchaning mohiyatini ochishdir.

Bir va undan ortiq chin mulohazalardan ma'lum qoidalar yordamida yangi bilimlarni keltirib chiqarishdan iborat bo'lgan tafakkur shakli nima?
xulosa chiqarish.
sillogizm.
tushuncha.
hukm.

Xulosa chiqarish qanday yo'naliishlar bo'yicha turlarga bo'linadi?
chinlik darajasiga ko'ra, asoslarning soniga ko'ra, fikrning harakat yo'naliishiga ko'ra.
asoslarning soniga ko'ra, chinlik darajasi bo'yicha.
fikrlarning kupligi bo'yicha, chinlik darajasi bo'yicha.
chinlik darajasiga ko'ra, sillogizm bo'yicha.

Xulosa chiqarish chinlik darajasiga ko'ra qanday turlarga bo'linadi?
zaruriy xulosa chiqarish va ehtimoliy xulosa chiqarish.
induktiv xulosa chiqarish va analogiya.
analogiya bilan deduktiv xulosa chiqarish.
induktiv va zaruriy xulosa chiqarish.

Asoslarning soniga ko'ra xulosa chiqarish qanday turlarga bo'linadi?
bevosita va bilvosita xulosa chiqarish.
induktiv va ehtimoliy xulosa chiqarish.
bilvosita va zaruriy xulosa chiqarish.
analogiya va deduktiv xulosa chiqarish.

Fikrlarning harakat yo'naliishiga ko'ra xulosa chiqarish qanday turlarga bo'linadi?
deduktiv va induktiv, analogiya bo'yicha xulosa chiqarish.
deduktiv va induktiv, bevosita va bilvosita xulosa chiqarish.
sillogizm va deduktiv xulosa chiqarish.
asoslarning soniga ko'ra, bilvosita xulosa chiqarish.

Quyida ko'rsatilgan xulosa chiqarishning qaysi turi mukammal bo'lib, boshqalari haqida ham ma'lumot beradi?
fikrning harakat yo'naliishiga ko'ra.
chinlik darajasiga ko'ra.
asoslarning soniga ko'ra.
ehtimoliy va bevosita xulosa chiqarish.

Deduktiv xulosa chiqarish bu:
umumiyl bilimdan juz'iy bilimga o'tish.
xususiy bilimdan umumiyl bilimga o'tish.
zaruriy bilimdan ehtimoliy bilimga o'tish.
bevosita va bilvosita xulosa chiqarishdir.

Bevosita xulosa chiqarish bu:
birgina mulohazaga asoslangan holda yangi bilim hosil qilish.
ko'p mulohazaga asoslangan holda xulosa chiqarish.
ayrim mulohazalarga asoslanish.
analogiya bo'yicha xulosa chiqarish.

Mulohazalarning shaklini o'zgartirish orqali yangi bilim hosil qilishga qanday xulosa chiqarish deb ataladi?
bevosita xulosa chiqarish.
analogiya.
induktiv.

bilvosita xulosa chiqarish.

Bevosita xulosa chiqarishning qanday turlari bor?
aylantirish, almashtirish, predikatga qarama-qarshi qo'yish.
aylantirish, chegaralash, almashtirish.
aylantirish, o'zgartirish, chegaralash.
predikatga qarama-qarshi qo'yish, almashtirish.

Berilgan mulohazaning miqdorini saqlagan holda sifatini o'zgartirish orqali yangi mulohaza hosil qilish usuli qanday ataladi.?

aylantirish.
almashtirish.
predikatga qarama-qarshi qo'yish.
umumlashtirish.

Qanday xulosa chiqarish sillogizm shaklida bo'ladi?

deduktiv.
umumiyl.
analogiya.
induktiv.

Buyum va hodisalarning sinfi to'g'risida tasdiqlab yoki inkor etib bayon qilingan fikr shu sinf ichiga kiruvchi barcha buyum va hodisalarga taalluqli bo'lgan tasdiq yoki inkor fikr qanday ataladi?

sillogizm aksiomasi.
sillogizm.
aksioma.
nazariya.

Mantiq fani qaysi mamlakatlar mantiqiy ta'limoti asosida rivojlandi.

Qadimgi Hind va Yunon mantig'i asosida.
Hind va Misr mantig'i asosida.
Misr va Xitoy mantig'i asosida.
Hind va Xitoy mantig'i asosida.

Hind mantig'ini asosida qaysi mamlakatlarda mantiq fani rivojlangan.

Xitoy va Yunon.
Xitoy va Misr.
O'rta Osiyo va Misr.
Misr.

Mantiq nima?
tafakkur shakllari va qonunlarini o'rganuvchi falsafiy fandir.
inson tafakkurining kelib chiqishi va taraqqiyotini o'rganuvchi fandir.
inson tafakkuri va tilini o'rganuvchi fandir.
tushuncha va xulosa chiqarish to'g'risidagi fandir.

Mantiq fanining asoschisi kim?
Arastu.
Pifagor.
Forobiyl.
Ibn Sino.

Mantiq ilmida tushuncha narsa va hodisalarning qanday tomonlarini ifodalaydi?
umumiyl va muhim tomonlarini.

asosiy bo'limgan belgilarini.
muhim bo'lgan belgilarini.
alohida tomonlarini.

Bilishda tafakkur qanday tushunchalar bilan ish tutadi?
rivojlanib boruvchi tushunchalar bilan.
mavhum tushunchalar bilan.
tayyor tushunchalar bilan.
faqat aniq mazmunli tushunchalar bilan.

Narsalarning mohiyatini bilish nima?
narsalarning shaklini, bir-biridan farqini bilishdir.
narsalarning mohiyatini bilish bu narsalarning ichki ziddiyatlarini topishdir.
narsa va hodisalarning qonuniy aloqadorligini va sabablarini bilishdir.
narsalarning sistemaviy tuzilish tartibini bilishdir.

Dialektik mantiqda tushunchaning qanday xususiyati aks etadi?
tushuncha qarama-qarshiliklarning birligidan iborat ekanligi.
ob'ektivlik voqelikning sub'ektiv ifodasi ekanligi.
ma'lum mazmun va miqdorga ekanligi.
salbiy va ijobjiy xususiyatga ega ekanligi.

Formal mantiq o'z vazifasini bajarishda umumlashtirishni qanday yo'l bilan amalga oshiradi?
narsalarning miqdoriy va sifatiy jihatlarini birgalikda taqqoslash yo'li bilan.
narsalarning miqdoriy jihatlarini taqqoslash yo'li bilan.
narsalarning sifatiy jihatlarini taqqoslash yo'li bilan.
narsalarning belgilarini taqsimlash yo'li bilan.

Tushuncha hosil qilishda qanday ish tutiladi?
umumiylar hosil qilish uchun faqat yakka narsalarga xos bo'lgan belgilar e'tibordan soqit qilinib, bir sinf narsa va hodisalarning hammasiga xos bo'lgan belgilar topiladi.
tushuncha hosil qilishda xususiy belgilarni o'rganishning o'zi yetarlidir.
tushuncha hosil qilishda muhim bo'limgan belgilarga tayanib ish tutiladi.
tushuncha hosil qilishda narsalarning sifatiy muayyanligi asos qilib olinadi.

Formal mantiq voqealarni o'rganishda nimalarni e'tibordan soqit qilmaydi?
narsalarning umumiylarini va muhim xususiyatlarini.
umumiylarning ziddiyatlari xarakterini.
umumiylarning qarama-qarshiliklarning birligi ekanligini.
tushunchaning belgilar yig'indisidan iborat ekanligini.

Tushuncha qachon xatolar manbaiga aylanib qolishi mumkin?
tushunchada aks etgan nomuhim belgilarni e'tibordan soqit qilsak.
umumiylar real voqelikda yagonalik va konkretlik shaklida namoyon bo'lishini unutsak.
tushunchada mavjud bo'lgan ziddiyatlarni unutib qo'ysak.
tushunchaning o'zgaruvchanligini unutib qo'ysak.

Tushunchaning mazmuni va hajmi orasidagi teskari munosabat qonuni nimani ifodalaydi?
tushunchaning hajmi qancha keng bo'lsa uning mazmuni shunchalik tor bo'lishini.
tushuncha mazmunining voqelikka muvofiq kelishini.
tushunchaning mazmuni va hajmi orasi mos kelishni.
tushunchalarning doimiy harakatda bo'lish xususiyatini.

"Sillozim" qanday ma'noni anglatadi?

qo'shib hisoblash.

ayirib hisoblash.

saralab hisoblash.

maydalab hisoblash.

Isbotsiz chin deb qabul qilingan nazariy mulohazalar nima?

aksiomalar.

entimema.

mulohazalar yig'indisi.

sillogizm.

Ispotlashda chin asoslardan chin xulosa chiqadi; xulosa xato bo'lganda, asoslar chin bo'lishi....

mumkin.

ba'zan mumkin.

mumkin bo'lish ehtimoli bor.

mumkin emas.

Analogiyada fikr qanday harakatlanadi?

xususiylikdan umumiylukka qarab harakatlanadi.

xulosa chiqarishda fikr umumiylididan xususiylikka qarab harakatlanadi.

xususiylikdan xususiylikka qarab harakatlanadi.

umumiylididan umumiylukka qarab harakatlanadi.

Mantiqning nazariy ahamiyati qanday?

to'g'ri fikr yuritishni qanday amalga oshishi haqida bilim beradi.

narsa va hodisalar haqida bilim beradi.

tabiiy hodisalarning qonunlarini o'rganadi.

jamiyat taraqqiyoti qonunlarini o'rganadi.

Tafakkur qonunlari nima?

ob'ektiv olamdag'i predmet va voqealarning zaruriy umumiyl muhim, turg'un takrorlanib turuvchi bog'lanishlarni ifodalaydi.

fikrlar o'rtasidagi zaruriy, muhim, umumiyl , turg'un takrorlanib turuvchi bog'lanishlarni o'zida ifodalaydi.

ob'ektiv voqelikdan narsa va hodisalarning tomonlarini aks etadi.

inson ongida predmetlarning belgilarini in'ikosidir.

Tushuncha mazmuniga ko'ra qanday turlarga bo'linadi?

konkret, mavhum, nisbatdosh, ijobiy, salbiy, nisbatli.

yakka, mavhum, konkret.

konkret, mavhum, to'planma, musbat, manfiy.

mavhum, nisbatdosh, ijobiy, salbiy.

Hajm jihatidan chegaralangan umumiyl tushunchalarni ko'rsating.

atom.

o'simlik.

okean (suv havzasi).

hayvon.

Quyidagi qaysi tushunchalar qisman mos kelishi munosabatida bo'la oladi?

o'qituvchi va vrach.

ruchka va qalam.

shahar va qishloq.

davlat va viloyat.

Hukmning predikati nima?
hukmning mantiqiy kesimi.
hukmning mantiqiy bog'lovchisi.
predmetning ma'lum qismini fodalavchi tushuncha.
muayyan predmet haqidagi fikrdir.

Hukmlarning sifat va miqdoriga qarab 4 turini aniqlang?
umumiylasdiq, juz'iy tasdiq, umumiylasinkor, juz'iy inkor hukmlar.
umumiylas, juz'iy, inkor va tasdiq hukmlar.
konkret, mavhum, umumiylas hukmlar.
tasdiq, inkor, umumiylas, xususiyhukmlar.

Mavjudlik hukmlari nima?
predikat biror predmet yoki vogelikning mavjudligini ko'rsatadi.
predmetning belgisini ko'rsatadi.
hodisani ehtimolligini bildiradi.
mavjud narsalarini aloqasini bildiradi.

Murakkab hukmlar deb nimaga aytildi?
bir necha sodda hukmlardan tashkil topgan hukm.
narsa va hodisalarini tasdiqlab yoki inkor etib aytilgan fikr.
tushunchalar va mantiqiy bog'lovchilardan tashkil topgan hukmlar.
bir necha bog'lovchidan tashkil topgan hukm.

Bevosita xulosa chiqarish nima?
hukm sub'ektini predikatga munosabatidir.
Sifati bir xil ikkita umumiylas hukmlardan yangi hukm hosil qilishdir.
bir hukmning mazmunidan ikkita yangi hukmni hosil qilishdir.
hukmlarning o'rnnini almashtirish orqali savol hosil qilishdir.

Analogiya nima?
predmetni o'xshash belgilaridan xulosalar chiqarishdir.
umumiylas fikrdan umumiylas xulosa chiqarishdir.
umumiylas hukmdan yakka hukmning kelib chiqishidir.
juz'iy hukmdan juz'iy xulosalar chiqarishdir.

Isbotlash nima?
bayon etilgan fikrning to'g'rilingini isbotlangan boshqa fikr yordamida isbotlash.
predmet haqida to'g'ri fikr yuritish.
fikrni mantiqiy yo'l bilan noaniqligini ko'rsatish.
bir hukmni chinligini ko'rsatish.

Javobi bevosita mavjud bilimda bo'limgan va yechish usuli noma'lum bo'lgan savol?
muammo.
norma.
gipoteza.
nazariya.

"Nazariya" termini tor ma'noda nimani anglatadi?
aqliy bilish, tafakkurni amaliyotdan farq qiluvchi faoliyat turi sifatida ekanligini anglatadi.
ma'lum bir sohaga oid tasavvurlar, tushunchalar, g'oyalar, gipotezalarni sistemaga soladigan, predmetni ratsional tarzda anglashga imkon beradigan bilim shakli.
o'rganilayotgan hodisaning sabablari va xususiyatlarini tushuntiradigan asosli taxmin tarzidagi bilim shakli.

Javobi bevosita mayjud bilimda bo'limgan va yechish usuli noma'lum bo'lgan savol.

Dialektik logika nimani o'rganadi?

tafakkur orqali amalga oshirilgan bilimlarning shakllanishi va rivojlanishini o'rganadi.

tafakkur shakllarini o'rganadi.

tafakkur qonunlari va shakllarini o'rganadi.

xulosa chiqarish va hukmning dialektikasini o'rganadi.

"Har bir buyum va hodisaning real asosi bo'lgani kabi ularning in'ikosi bo'lgan fikr – mulohazalar ham asoslangan bo'ladi" bu qaysi formal mantiq qonuning ta'rifi hisoblanadi?

yeterli asos qonuni.

ayniyat qonuni.

ziddiyat qonuni.

istisno qonuni.

Umumiylashtirish orqali xulosa chiqarish deb nimaga aytildi?

hamma S-P dir.

hech bir S-P emas.

ba'zi S-P dir.

ba'zi S-P emas.

Almashtirish orqali xulosa chiqarish deb nimaga aytildi?

xulosa chiqarishda birinchi hukmning sub'ekti ikkinchi hukmning predikatiga, uning predikati esa ikkinchi hukmning sub'ektiga aylantiriladi, ammo hukmning mazmuni birinchiday qolaveradi.

hukmlar munosabatlariiga, ya'ni qarama-qarshilik, zidlik, buysunish munosabatlari orqali xulosa chiqarish.

boshlang'ich asos hukmning sub'ekti, xulosa hukmda saqlanib qoladi, lekin predikat qarama-qarshi mazmundagi predikatga, bog'lovchi ham qarama-qarshi mazmundagi bog'lovchiga aylantiriladi.

asos hukmning su'ekti va predikati xulosa hukmda o'zgarmay qoladi, bog'lovchi esa qarama qarshi ma'noga aylanadi.

Logika so'zining lug'aviy ma'nosi qanday?

logika (yunoncha logike) – so'z, fikr, tafakkur degan ma'noni bildiradi.

logika (yunoncha logike) – bu mantiqning buzilib aytishidi.

logika (yunoncha logike) – hukm, tushuncha degan ma'noni anglatadi.

logika (yunoncha logike) – tafakkur shakllaridir.

Baland va past tushunchalari qaysi munosabatlarga misol bo'la oladi?

qarama – qarshi.

buysunish.

qisman mos kelish.

zidlik.

Bo'linuvchi tushunchani o'zaro zid bo'lgan ikkita tur tushunchaga ajratish bo'lishning qaysi turi hisoblanadi?

dixotomik bo'lish.

klassifikatsiya.

sinflash.

asos bo'lgan belgini o'zgarishiga qarab bo'lish.

Ayiruvchi hukmlarning 2 turini aniqlang

qisman va to'liq ayiruvchi hukmlar.

zaruriy va tasodifiy ayiruvchi.

ayiruvchi, biriktiruvchivasofayiruvchihukmlar.

ayiruvchi, biriktiruvchi va qisman ayiruvchi.

Umumiyl tasdiq va umumiyl inkor hukmlar o'rtasidagi munosabatni toping.
qarama-qarshi.
-bo'ysunish.
-quyi qarama-qarshi.
-zid.

Hukmlarni boshqa shaklga kirishi qay tarzda amalga oshadi?
almashadirish, aylantirish, predikatga qarama-qarshi qo'yish orqali.
bir hukmda ikkinchi hukmni hosil qilish.
sifati har xil hukmlardan.
ikki hukmdan uchinchi hukmni keltirib chiqarish orqali.

Predikat mazmuniga ko'ra oddiy hukm turlari.
atributiv, mayjudlik va munosabat.
yakka, juz'iy va umumiyl.
konyunktiv, dizyunktiv, implikativ va ekvivalentlik.
ehtimoliy, voqeiy va zaruriy.

Oddiy qat'iy hukmlar deb nimaga aytildi?
bir mantiqiy ega, mantiqiy kesim va mantiqiy bog'lovchidan tashkil topadi.
fikrimiz predmetni ko'rsatib, predmet haqida yangi bilim beradi.
narsa va hodisalarni tasdiqlab yoki inkor etib aytilgan fikrlardir.
predmet va hodisalar, ularning aloqadorligi haqida bilim beradi.

Almashtirish nima?
hukm terminlarining o'rnini almashtirish.
bir hukmni chinligidan ikkinchi hukmni xatoligini keltirib chiqarish.
ikki zid hukmlarning terminlarini o'zgartirish.
buysunuvchi hukmlarning o'rnini almashtirish.

Tezis nima?
isbot orqali fikrni chinligini yoki xatoligi aniqlash lozim bo'lган hukm.
tafakkur qonunlari asosidagi hukm.
fikrni chinligini mantiqan ko'rsatish.
muhokamada tushunchalar orqali qatnashish.

Argument nima?
chinligi avval isbotlangan va tezisi isbotlash uchun keltirilgan fikr yoki mulohaza.
chinligi isbot etilishi lozim bo'lган fikr yoki mulohaza.
isbot etish jarayoni va usuli.
isbot talab qilmaydigan chin fikr yoki mulohaza.

Idrok nima?
Predmetning yaxlit, yaqqol obrazi bo'lib, u mazkur predmet haqidagi turli xil sezgilarni sintez qilish natijasida hosil bo'ladi.
predmetning birorta tashqi xususiyatini aks ettiruvchi yaqqol obrazdir.
predmetlar obrazini ma'lum bir signallar ta'sirida miyada qayta hosil qilishdan yoki shu va boshqa obrazlar negizida yangi obraz yaratishdan iborat hissini bilish shakli.
tashqi olam haqida inson miyasida hosil bo'ladigan illyuziyalar.

Umumiyl inkor hukm qanday harf bilan belgilanadi?
«E».
«B».

«I».

«O».

Mantiq so'zi qaysi ma'nolarda qo'llaniladi?
tafakkur shakllari, usullari va qonunlarini o'rganuvchi fan.
fikrlar aloqadorligi va rivojidagi o'ziga xos qonuniyatni anglatadi.
fikrlar aloqadorligi va rivojidagi qonuniyat haqidagi fan.
yuqoridagilarni barchasi to'g'ri.

Hissiy bilish ilk bosqichi?
sezgi.
tafakkur.
idrok.
tasavvur.

Tushunchaning mantiqiy tarkibi qanday bo'ladi?
uning tuzilishidir.
uning hajmidir.
uning mazmunidir.
uning logik usullari majmuidir.

Tushunchani hajmiga ko'ra qanday turlari bor?
yakka, umumiyligi, to'planma (yoki xususiy).
konkret, umumiyligi, nisbatdosh.
mavhum, to'planma, xususiy.
zaruriy, yakka, umumiyligi.

Tushuncha shakllanishining qaysi usulida predmet fikran uni tashkil qiluvchi qismlar, tomonlarga ajratilib,
har qaysi alohida o'rganiladi?
taqqoslash.
sintez.
analiz.
umumlashtirish.

Quyidagilarni qaysi biri yakka tushuncha hisoblanadi?
Zarafshon daryosi.
davlat.
do'stlik.
tinchlik.

Hukmning sub'ekti nima?
hukmning predmeti.
mantiqiy bog'lovchi .
ikkinchisi darajali gap bo'lagi.
muayyan predmetning belgisi.

Sifat jihatidan oddiy qat'iy hukmning 2 turini toping?
tasdiq, inkor.
umumiyligi, tasdiq.
konkret, inkor.
umumiyligi, inkor.

Hukmlar vogelikga mos kelish darajasiga ko'ra qanday turlarga bo'linadi.
chin, xato va noaniq.

tasdiq va inkor.

yakka, umumiy va juz'iy.

ehtimoliy, voqeiy, zaruriy.

Xulosa chiqarish nima?

bir yoki bir necha hukmdan yangi hukmni keltirib chiqarish.

juz'iyroq hukmdan nisbatan kengroq hukm keltirib chiqarish.

ikki oddiy qat'iy hukmdan uchinchi oddiy va qat'iy hukm keltirib chiqarish.

bir hukmning mazmunidan ikkinchisini keltirib chiqarish.

Gipoteza deb nimaga aytildi?

o'rganilayotgan hodisaning sabablari va xususiyatlarini tushuntiradigan asosli taxmin tarzidagi bilim.

javobi bevosita mavjud bilmida bo'limgan va yechish usuli noma'lum bo'lgan savol.

amalga oshirilishi zarur bo'lgan yoki istisno qiladigan xatti harakatlar.

muaamoni yechilishi natijasida kelib chiqadigan chin mulohazalar.

Mantiq fanining o'rganish ob'ekti nima?

tafakkur.

tabiat.

jamiyat.

shaxs.

Ziddiyat qonuni nima?

bir predmet haqida bir vaqtida, bir nisbatda aytigancha ikki zid fikr chin bo'lmaydi.

bayon etilgan fikrni isbotlash uchun ilgarigi faktlarga asoslanishi.

fikrni aniq ravshan yetarli amallar yordamida isbotlash.

biror predmet haqida fikr aytilsa, faqat shu fikr aytildi.

Tushunchalarni ta'riflash nima?

tushunchalarni to'liq mazmunini ochib beruvchi mantiqiy usullar.

hajmi tor tushunchadan hajmi keng tushunchaga o'tishdir.

tushunchani hajmini aniqlashdir.

ta'rifni aniqlashtirishdir.

Tushunchalar orasidagi sig'ishmaydigan munosabat turlarini ko'rsating?

Birga bo'ysunish, qarama-qarshilik, zidlik.

Ayniylik, qisman moslik, bo'ysunish.

Taqqoslanadigan va taqqoslanmaydigan munsabat.

Ayniylik, bo'ysinish, birga bo'ysinish.

Quyidagi tushunchalardan qaysi biri abstrakt tushuncha hisoblanadi?

Botir, a'lochi.

Maktab, institut.

Student, bilim.

Quyosh, Toshkent shahar.

Jamlovchi tushunchani ko'rsating?

Majlis.

Bug'doy.

Mashina.

Yulduz.

Tushunchaning mazmuni deganda nimani tushunasiz?

Bu-narsalarning tushunchada aks etgan umumiy, muhim belgilarini yig'indisidir.

Bu-narsalarni xarakterlovchi ichki elementlar va o‘zgarishlarni yig‘indisidir.

Bu-narsalarni xarakterlovchi ichki va muhim bog‘lanishlarni yig‘indisidir.

Bu-biror tushuncha tarkibiga kiradigan narsalar yig‘indisidir.

Tushunchaning hajmi deganda nimani tushunasiz?

Bu-narsalarning katta-kichiklilik va raqamlarda ifodalovchi muayyanligidir.

Bu-biron tushuncha tarkibiga kiradigan narsalar yig‘indisidir.

Bu-narsalarning tushunchalarda aks etgan umumiyligi, muhim belgilari yig‘indisidir.

Bu-olamda mavjud bo‘lgan tushunchalarning barchasidir.

Formal mantiq asosiy qonunlarini ko‘rsating?

Ayniylik, zidlik, uchunchisi mustasno, etarli asos.

Taqqoslash, analiz, sintez, absraksiya, umumlashtirish.

Birga bo‘ysunish, qarama-qarshilik, zidlik.

Ayniylik, zidlik, birga bo‘ysunish, qarama-qarshilik.

Mantiq fani nimani o‘rganadi?

Tafakkurning asosiy shakllari va qonun-qoidalarini o‘rganadi.

Tafakkurni paydo bo‘lishini o‘rganadi.

Sezgi, idrok va tasavvurni o‘rganadi.

Hissiy va mantiqiy bilishni o‘rganadi.

Umumiyligi tasdiq hukmlarida hukm terminlari qanday hajmda bo‘linadi?

Sub’ekt bo‘linmagan, predikat ba’zan bo‘lingan, ba’zan bo‘linmagan.

Sub’ekt bo‘lingan, predikat ba’zan bo‘lingan, ba’zan esa bo‘linmagan.

Sub’ekt bo‘linmagan, predikat ham bo‘linmagan.

Sub’ekt bo‘linmagan, predikat esa bo‘lingan.

Hukmlarni son va sifat jixatdan birlashgan klassifikatsiya bo‘yicha qanday turlarga bo‘linadi?

Umumiyligi tasdiq, umumiyligi inkor, juz’iy tasdiq, juz’iy inkor.

Yakka hukm, umumiyligi hukm, tasdiq hukm, inkor hukm.

Yakka, juz’iy, umumiyligi, tasdiq, inkor.

Oddiy, qat’iy hukmlar, murakkab hukmlar.

Tushunchalar orasidagi sig‘ishmaydigan munosabat turlarini ko‘rsating?

Birga bo‘ysunish, qarama-qarshilik, zidlik.

Ayniylik, qisman moslik, bo‘ysunish.

Taqqoslanadigan va taqqoslanmaydigan munosabat.

Ayniylik, bo‘ysunish, birga bo‘ysunish.

Juz’iy inkor hukmlari quyidagi qaysi formulada to‘g’ri ko‘rsatilgan

Ba’zi S-P emas.

Hamma S-P dir.

Ba’zi S-P dir.

Hech bir S-P emas.

Abstrakt tushunchani ko‘rsating?

Tenglik.

O‘rmon.

Shahar.

Stadion.

Predikat mazmuniga ko‘ra hukm turlarini ko‘rsating?

Mavjudlik, atributiv, munosabat.

Sub'ekt, predikat, mantiqiy bog'lanish.

Yakka, juz'iy, umumiy.

Ayiruv, shartli, birlashtiriluvchi.

Murakkab hukmni ko'rsating?

Student a'lochi bo'lsa u rag'batlantiriladi.

Angren Toshkentga nisbatan kichik.

Kant nemis klassik faylasufidir.

Jismlar issiqqlikdan kengayadi.

Quyidagi tushunchalardan qaysi biri umumiy tushuncha hisoblanadi?

Ruchka, kitob, do'stlik.

Maktab, institut, talaba Ahmedov.

Student, o'qituvchi, Farg'ona.

Quyosh, Toshkent shahri.

Xulosa chiqarish nima?

Bir va undan ortiq hukmdan yangi hukm keltirib chiqarish.

Ikki hukmdan yangi hukm keltirib chiqarish.

Birdan ortiq hukmdan yangi hukm keltirib chiqarish.

Bu – vositasiz xulosa chiqarishdir.

... qonuni tafakkurga, uning barcha elementlari, shakllariga xos bo'lgan umumiy mantiqiy qonundir. Bu qonunning talablari tafakkurning har bir shakliga xos bo'lgan konkret qoidalarda aniq ifodalanadi. Tafakkurning tushuncha, mulohaza, xulosa chiqarish shakllari, ular o'rtasidagi munosabatlar shu qonunga asoslangan holda amalga oshadi. Fikr qaysi tafakkur qonuni haqida?

ayniyat qonuni.

nozidlik qonuni.

uchinchisi istisno qonuni.

yeterli asos qonuni.

Dunyoqarashning tuzilishi qanday?

- Dunyoni sezish, idrok etish, tushunish

- Dunyoni tasavvur qilish

- Axloqni yuksaltirish

- Estetik yuksalish

Dunyoni sezish bu?

- Bu o'zini qurshagan dunyoni sezgilar yordamida
hissiy idrok etish

- Faqat ob'ektlarni anglash

- Inson o'zini tushunish

- Aql yordamida tushunish

Tarixan dunyoqarashning shakllari bu?

- Mif, din, falsafa, fan

- Mif, fan, ov

- Din, san'at, mehnat

- Fan, falsafa, ov

Mif atamasi qanday ma'nolarni anglatadi?

- Rivoyat, afsona

- San'at, voqeа

- O'yin, san'at

- Afsona, urush

Quyidagilarning qaysi biri dinning funksiyasi emas?

- Farovonlik funksiyasi
- Tartibga solish funksiyasi
- Kommunikativ funksiyasi
- Dunyoqarashni shakllantirish funksiyasi

Fetishizm bu?

- U yoki bu mo‘jizakor predmetning odamlar hayotida ta’sir ko‘rsatishiga sig‘inish
- Odamlarga sig‘inish
- Ruxlar va tabiat kuchlariga sig‘inish
- Bulutlarga sig‘inish

Magiya bu?

- Ilohiy kuchlarga sig‘inish
- Hayvonlarga sig‘inish
- Odamlarga sig‘inish
- YOmg‘irga sig‘inish

Monoteizm bu?

- YAkka xudolik
- Ko‘p xudolik
- Xudosizlik
- Ruhlarga sig‘inish

Dunyoqarashning qaysi shakllari e’tiqod va tuyg‘ularga tayangan?

- Mifologik va diniy dunyoqarash
- Falsafiy dunyoqarash
- Ilmiy dunyoqarash
- Kundalik dunyoqarash

Falsafiy dunyoqarash dunyoni nimalarga tayangan holda tushuntiradi?

- Aql va bilimlarda
- Tuyg‘ularda
- E’tiqodda
- Sezgilarda

Kosmosentrizmniing asosiy xususiyati nimadan iborat?

- Kosmos va tabiatni anglashni
- Erni tadqiq etishni
- Odamni tadqiq etishni
- Hayotni anglashni

Quyidagliardan qaysi biri dialektik bilimlar sohasiga tegishli?

- Rivojlanish va o‘zgarishlar haqidagi ta’limot
- Axloq haqidagi ta’limot
- Hayot haqidagi ta’limot
- Qonunlar va usullarni o‘rganuvchi fan

Materialistlar deb qaysi toifadagi kishilarni aytish mu mkin?

- Olamni azaldan, moddiy deb, ong bu materiyaning mahsuli deyuvchilar
- Ongni birinchi o‘ringa qo‘yuvchilar
- Olamning markaziga madaniyatni qo‘yuvchilar

- G‘oyani ong markaziga qo‘yuvchilar

Antik falsafaning asosiy savoli?

- Dunyo nimadan yaratilgan?
- Hayot yashashga arziyidimi?
- Inson nima?
- Xudoning borligini qanday asoslash mumkin?

Agnostisizm namoyondalarining asosiy g‘oyasi qaysi javobda to‘g‘ri ko‘rsatilgan?

- Dunyoni bilib bo‘lmaydi
- Dunyoni faqat sezgilar orqali bilish mumkin
- Dunyoni to‘liq bilish mumkin
- Dunyoni aqliy bilish mumkin

Falsafaning qaysi funksiyasida “Haqiqat nima?

Uning me’zonlari qanday?” degan savollar beriladi?.

- Gnoseologik funksiyada
- Dunyoqarash funksiyasida
- Mifologik funksiyasi
- Integrativ funksiyasi

Falsafaning qaysi funksiyasi etakchi o‘rinni egallaydi?

- Dunyoqarash funksiyasi
- Gnoseologik funksiyasi
- Ontologik funksiyasi
- Tarbiyaviy funksiyasi

Xalqaro Boston kongressida fransuz mutafakkiri Per Obenk qanday savolni o‘rtaga tashlagan edi?

- Insonning vahshiyona tabiatidan ma’rifatli tabiatga o‘tish imkoniyati qay daraja mavjud
- Insonning kelib chiqish sabablari
- Insoniyatning kelajakdagi muammolari
- Olam va odamning o‘zaro munosabtalari

“Umumiylis nisbiylik nazariyasi” ta’limotining asoschisi kim?

- Eynshteyn
- I.Nyuton
- N.Bor
- R.Ernest

Sientizm quyidagi fikrlardan qaysi birini ilgari surgan?

- Fan yantuqlarini tan oladi va ijobiy baholaydi
- Falsafani dunyoqarash deb bilish
- Falsafani fan deb bilish
- Falsafani fan darajasiga tushirish va dunyoqarash masalasini olib tashlash

Dinning asosiy funksiyalari qaysi javobda to‘g‘ri va to‘liq ko‘rsatilgan?

- Dunyoqarashni shakllantirish, kommunikativ, tartibga solish, kompensatorlik funksiyalari
- Dunyoqarashni shakllantirish, komillikka ko‘tarish, sabrga o‘rgatuvchi funksiyalari
- Kamolotga etkazish, kompensatorlik, kommunikativ funksiyalar
- Boshqaruvchi, tartibga soluvchi, dunyoqarashni kengaytiruvchi, kompensatorlik funksiyalari

Fan yantuqlarini tan oladigan va ijobiy baholaydigan ta’limotning nomi qaysi qatorda to‘g‘ri ko‘rsatilgan?

- Sientizm

- Gnostizm
- Pragmatizm
- Antisentimentalizm

Falsafiy tafakkur Qadimgi Sharq va G'arbda ijtimoiy ongning dastlabki shakli sifatida qanday ko'rinishda vujudga kelgan?

- Mifologiya
- Ontologik
- Gnoseologik
- Dialektik

Mifologiyada dastlab qanday masalalar qo'yilgan?

- Dunyo qanday vujudga kelgan va u qanday rivojlanadi? Hayot va o'lim nima?
- Nega tug'ildik va nimaga o'lamiz
- Biz kimmiz nega tug'ildik
- Unday nazariya bo'limgan

Markaziy Osiyoda ma'naviy-falsafiy merochning eng qadimgisi qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?

- Avesto
- Talmut
- Injil
- Qur'oni Karim

"Ezgu fikr, ezgu so'z, ezgu amal" g'oyasi kim tomonidan ilgari surilgan?

- Zardusht
- G'azzoliy
- Nasafiy
- Navoiy

Zardushtiylikda borliqning substansional asosi nima?

- Olov
- O't
- Tuproq
- Havo

O'rta asrlar falsafasiga xos xususiyatni belgilang?

- Teosentrizm
- Kosmosentrizm
- Antroposentrizm
- Metodologizm

Dunyo bo'linmas bo'lakchalar (atomlar)dan tashkil topgan, degan ta'limotni ilgari surgan Yunon,faylasufi kim?

- Demokrit
- Fales
- Geraklit
- Anaksimen

Qaysi alloma "Sharq Arastusi" – "Muallim us-soniy" degan yuksak nomga sazovor bo'lgan?

- Abu Nasr Forobi
- Abu Rayhon Beruniy
- Ibn Sino
- Ali Qushchi

Noklassik davrda G‘arb falsafasida qanday yangi oqim va yo‘nalishlar vujudga keldi?

- Pozitivizm, neopozitivizm, strukturalizm, pragmatizm, ekzistensializm
- Fenomenologiya, okkultizm, marksizm, nominalizm
- Sxolastika, neopozitivizm, strukturalizm, pragmatizm, ekzistensializm
- Fenomenologiya, sxolastika, neopozitivizm.

«Ontologiya» atamasi qaysi so‘zdan olingan?

- Yunoncha «ontos» - borliq, «logos» - so‘z, ta’limot.
- Lotincha «ontos» - borliq, «logos» - so‘z, ta’limot.
- Arabcha «ontos» - borliq, «logos» - so‘z, ta’limot
- Hindcha . «ontos» - borliq, «logos» - so‘z, ta’limot

«Substansiya» - bu nima?

- Dunyoni tushunish zamirida yotuvchi, nisbatan barqaror va mustaqil holda mavjud mohiyat.
- Mutlaq «Men» ning erkin, sof faoliyati.
- Ob’ektiv rivojlanuvchi g‘oya.
- Ob’ektiv rivojlanuvchi sof faoliyati.

Borliqning asosiy kategoriyasi nima?

- «borliq» va «yo‘qlik»
- «sifat» va «miqdor»
- «makon» va «zamon»
- «harakat» va «rivojlanish»

Falsafada borliq va yo‘qlik o‘rtasidagi o‘zaro aloqa qanday?

- Dialektik
- Ziddiyatli
- CHambarchas
- Dinamik

«... – falsafiy kategoriya sifatida dunyoni, uning butun rang – barangligi va turli – tuman namoyon bo‘lish shakllari bilan yaxlit aks ettirish imkonini beradi», bu nima?

- Borliq
- Yo‘qlik
- Bilih
- Sezgi.

Borliqning shakllari nechtaga bo‘linadi?

- 4 ta
- 3 ta
- 2 ta
- 5 ta

«... – inson va uning faoliyatidan qat’i nazar mavjud bo‘lgan narsalar va jarayonlar borlig‘i», bu nima?

- Tabiat borlig‘i
- Inson borlig‘i
- Ma’naviy borliq
- Ijtimoiy borliq.

Individuallashgan ma’naviy borliq - bu nima?

- Insonning ichki dunyosi.
- Insonning tashqi dunyosi.
- Ijtimoiy makon va vaqt.

- Inikos va on-

«... – inson yaratgan narsalar borlig‘i ko‘p jihatdan insonning o‘z borlig‘i bilan bog‘lanadi, zero, u bunyod etgan «...», avvalo, uning turli – tuman ehtiyojlarini qondirishga xizmat qiladi», bu nima?

- Ikkilamchi tabiat

- Tabiat

- Narsa – buyum

- Tabiat - buyum.

Falsafaning qaysi sohasida borliq va yo‘qlik, mavjudlik va nomavjudlik muammolariga doir masalalar o‘rganiladi?

- Ontologiyada

- Gnoseologiyada

- Aksiologiyada

- Ijtimoiy falsafada

Qadimgi Sharqda ilk marotaba qaysi manbada borliq masalalari tahlil qilingan?

- Veda va Upanishadalarda

- Konfusiy ta’limotida

- Islom falsafasida

- Daosizmda

Qadimgi Hindiston mutafakkirlari borliq sirining tagiga etishga harakat qilar ekanlar, quyosh tunda qaerga ketadi, yulduzlar kunduzi qayoqqa yo‘qoladi kabi savollarga javob topishga uringanlar va bu tasavvurlarni insoniyatga ma’lum bo‘lgan eng qadimgi qaysi kitobda aks ettirganlar?

- Rigvedalarda

- Upanshadlarda

- Monumentlarda

- Avestoda

Markaziy Osiyoning eng qadimiy qaysi kitobida, borliq harakatdagi dunyo, butun jonli va jonsiz narsalarning uyg‘unligidagi mavjudlik deb ifodalananadi?

- Avestoda

- Hadisda

- Qur’onda

- Vedalarda

Birinchi asos sifatida ikkita substansiya olingan falsafiy yondashuv nima deb ataladi?

- Dualizm

- Totemizm

- Fetishizm

- Deizm

Materianing tarkibiy darajalari to‘g‘ri ko‘rsatilgan qatorni topping?

- Tirik, notirik va ijtimoiy

- Jonli va ijtimoiy materiya

- Tirik va notirik

- Ierarxiya va jonsiz materiya

Relyativistik model asoschisi kim?

- Eynshteyn

- Fregman

- Nyuton

- Lametri

Substansiya nima?

- Borliqning eng asosiy va quyi qatlami
- Birinchi negizining yagonaligi
- Mohiyat va mayjudining birligi
- Vaqt va fazo birligi

Substansiyaning ikki turga farqlanishi qanday ta'limotning kelib chiqishiga asos bo'ldi?

- Dualizm
- Monizm
- Deizm
- Tomizm

"Avesto"da birlamchi substansiya nima deb atalgan?

- Olov
- Suv
- Xavo
- Er

Dualizmning lug'aviy ma'nosi qaysi qatorda to'g'ri ko'rsatilgan?

- Ikki yoqlama
- Bir yoqlama
- Uch yoqlama
- To'rt yoqlama

Lotinchada "nisbiy" degan ma'noni bildiruvchi yo'nalish nomini ko'rsating?

- Relyasion
- Materialistik
- Substansional
- Rasional.

Makon va vaqt konsepsiolarining tarixda shakllangan ikki muhim va bir -biridan farq qiladigan yo'nalishlari qaysilar?

- Substansional va relyasion
- Relyasion va irrasional
- Chekli va cheksiz
- Chiziqli va nochiziqli

Falsafada turli jismlarning makonda mexanik siljishi, tabiiy jarayonlar va hodisalar holatlarining har qanday o'zgarishi nima deyiladi?

- Harakat
- Rivojlanish
- Zamon
- Regress.

Harakatning asosiy tiplari qanday?

- Progress va regress
- Sub'ektiv va ob'ektiv
- Ichki va tashqi
- Dinamik va mexanik

Orqaga qaytmaslik va muayyan yo'nalishga egalik xos bo'lgan harakat tipi nima deb ataladi?

- Progress (rivojlanish)

- Regress
- Turg'unlik
- Dinamik.

Barkamolroq va rivojlanganroq shakllardan uncha rivojlanmagan shakllarga, murakkabdan oddiyga qarab yuz berayotgan bo'lsa, bu nima?

- Regress
- Turg'unlik
- Progress (rivojlanish)
- Mexaniklik.

«Xaos» nima?

- Tartibsizlik
- Tartiblilik
- Bo'shliq
- Qobiq

Quyidagi qaysi qatorda harakat shakllari to'g'ri ko'rsatilgan?

- Kimyoviy, mexanik, fizik, biologik, ijtimoiy
- Ximik, astronomik, geologik, mexanik
- Ijtimoiy, biologik, geografik, fizik
- Kimyoviy, astronomik, geografik, fizik

Antropososiogenez nima?

- Inson va kishilik jamiyatining shakllanishi haqidagi ta'limot
- Inson va xayvonlarning urganuvchi ta'limot
- Hayvon va o'simliklar bilan shug'ullanuvchi ta'limot
- Nabodot olamini o'rganuvchi fan sohasi

Ibtidoiy odamning mehnat shakllari qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?

- Termachilik, ovchilik, baliqchilik
- CHorvachilik, ovchilik
- Dehqonchilik, termachilik, baliqchilik
- Ziroatchilik, chorvachilik, ovchilik

«Ekologiya» atamasi etimologik jihatdan Yunoncha oikos va logos so'zlaridan kelib chiqqan bo'lib, oikos-bu....

- Uy, boshpana
- Tabiat
- O'simlik
- Ta'limot

Jamiyat va tabiatning o'zaro aloqasida insonning oqilona faoliyati eng muhim omilga aylanadigan holatga erishishi qanday ataladi?

- Noosfera
- Atmosfera
- Gidrosfera
- Litosfera

Ibtidoiy odamlar mehnat quollarini yasash uchun nimadan foydalanganlar?

- Tosh va yog'ochdan
- O'simlik va hayvondan
- Jez va temirdan
- Yog'och va hayvondan

“Tabiatga salbiy antropogen ta’sir darajasi ortida tabiiy muhit tanazzuli orqaga qaytarib bo‘lmaydigan xususiyat kasb etadigan holat... deyiladi.”

- Ekologik tanglik
- Ekologik rivojlanish
- Ekologik o‘sish
- Ekologik sakrash

«Noosfera» bu—?

- Aql-idrok sohasi
- Tabiiy bilim sohasi
- Ijtimoiy soha
- Iqtisodiy rivojlanish sohasi

Tabiat va jamiyat koevolyusiyasi deb nimaga deyiladi?

- Tabiat va jamiyatning mushtarak rivojlanishga |
- Tabiatning tizimli rivojlanishi
- Jamiyatning tizimli rivojlanishi
- Iqtisodiy sakrash

Mikrodunyo bu –?

- Atom miqiyosidan kichik bo‘lgan dunyo
- Atom miqiyosidan katta bo‘lgan dunyo
- Atom miqiyosiga teng bo‘lgan dunyo
- Bunaqa dunyo mavjud emas

Yer tabiatining inson faoliyati doirasiga jalg qilingan va jamiyat mavjudligi va rivojlanishining zaruriy omili hisoblanadigan qismi qanday muhit hisoblanadi?

- Geografik muhit
- Ijtimoiy muhit
- Siyosiy muhit
- Ma’naviy muhit

Geraklit qanday birinchi asoslarni oqil va olivjanob va tub asos deb hisoblagan?

- Suv va havo
- Olov va suv
- Olov va havo
- Havo va apeyron

Inson uni qurshagan boshqa odamlar tomonidan qanday idrok etilishi, tavsiflanishi va baholanishini aks ettiruvchi ijtimoiy hodisa bu- ...?

- Shaxs
- Harakat
- Ong
- Ongsizlik

Ongsizlik bu-...

- Inson eydigan oziq-ovqat mahsulotlarining kimyoviy tarkibi bilan bog‘langan.
- Inson uni qurshagan boshqa odamlar tomonidan qanday idrok etilishi, tavsiflanishi va baholanishini aks ettiruvchi ijtimoiy hodisa
- Jonning bir qismi
- Ongning mazkur lahzada ong bilan boshqarishga qodir bo‘lmasa parchasi.

Ong va ong osti hodisalarini ilk bor mufassal o‘rgangan faylasuf kim?

- Z.Freyd

- K. Yung
- D. YUm
- Fromm

In'ikos-...

- Narsa va hodisalarning o'zaro ta'sirlashuvi asosida xosil bo'ladigan hodisa, holat, jarayon va o'zgarishlarni ifodalaydi.
- Insonning uni qurshagan boshqa odamlar tomonidan qanday idrok etilishi, tavsiflanishi va baholanishini aks ettiruvchi ijtimoiy xodis-
- Inson miyasining ob'ektiv borlikni ideal obrazlarda aks ettirish va bu obrazlardan fikrlash jarayonida foydalanish kobiliyati
- Inson miyasining ish jarayoni hisoblanadi, uning funksiyasi sifatida amal qiladi va undan ayri holda namoyon bulmaydi.

Irrasionalizm so'zining ma'nosini topin-

- Irrasionalis – nooqilona, ongsiz
- Irrasionalis – oqilona, ongli
- Irrasionalis – sezgi, his-tuyg'u
- Irrasionalis - materiya

«O'zingni bilsang, olamni bilasan» degan ibora qaysi muallif qalamiga mansub?

- Suqrot
- Aflatun
- Aristotel
- Demokrit

«Atribut» deganda nimani tushunasiz?

- Har qanday jismning ajralmas xususiyati, xoss-
- Muayyan jismning aynan shu jism ekanligini belgilovchi xususiyat
- Biron bir jismni aniqlovchi xususiyat
- O'zgaruvchan xususiyatlar

“Dialektika” so'zining ma'nosini topin-

- yun. Dialektika – suhbat qurish san'ati
- yun. Dialektika – sezgi, xis-tuyg'u
- yun. Dialektika – ong
- yun. Dialektika – ongsizlik

Sub'ektiv dialektika bu - ...

- Sub'ektning fikrlash dialektikasi va uning ob'ektiv dunyoni bilishi
- Tabiiy va ijtimoiy hodisalarning o'zaro aloqasi va rivojlanishi.
- Dunyoni quyidan oliyga qarab boruvchi umumiy rivojlanish jarayoni sifatida tasvirlash.
- Dunyoni metafizik tushunish.

Aloqa deganda nima tushuniladi?

- Makon yo vaqtida bir-biridan muayyan masofada uzoqlikda joylashgan ikki yoki bir necha hodisa yoki ob'ektning o'zaro bog'lanish jarayoni
- Fundamental qoida, birinchi asosni, biron-bir konsepsiya yoki nazariyaning muhim asosi
- Borliqning universal aloqalarini bilish shakli
- Dunyoda yuz beruvchi barcha jarayonlarni, ularning mazmunidan kat'iy nazar qamrab oluvchi jarayon

Qarama-qarshilik bu - ...?

- Predmetning bir-birini istisno etuvchi va bir-birini nazarda tutuvchi tomonlaridir.
- Miqdor va sifat o'zgarishlarining bir-biriga o'tishi
- Ob'ektiv dunyoning aksariyat yoki hatto barcha narsalari, hodisalari va jarayonlari bo'y sunadi.

G Narsalar, hodisalarning bir holatdan boshqa holatga o'tishi.

Narsa yoki hodisa qarama-qarshi tomonlarining bir-birini istisno etish va bir-biriga o'tish munosabatlari deb e'tirof etiladigan kategoriya bu - ...?

- Qarama-qarshilik
- O'zgarish
- Ziddiyat
- Aloqa

Tafovut bu - ...?

- Avvalgi holatdan saqlanib qolgan xossalar ustunlik qilgan holda ayni bir predmet xossalarining mos kelmasligidir
- Narsa yoki hodisa qarama-qarshi tomonlarining bir-birini istisno etish va bir-biriga o'tish munosabatlari
- Predmetni bir-birini istisno etuvchi va bir-birini nazarda tutuvchi tomonlari
- Narsalar, hodisalarning bir holatdan boshqa holatga o'tishi

Quyidagi javoblardan xossa kategoriysi ta'rifini aniqlang?

- Predmetning jihatli bulib, uning boshqa predmetlardan farqi yoki ular bilan o'xshashligini belgilaydi va ular bilan o'zaro aloqada namoyon bo'ladi.
- Predmetning bir-birini istisno etuvchi va bir-birini nazarda tutuvchi tomonlaridir.
- Narsalarning o'zaro mavjudlik usuli, ularda yashirin xossalarning namoyon bo'lish omili
- Avvalgi holatdan saqlanib qolgan xossalar ustunlik qilgan holda ayni bir predmet xossalarining mos kelmasligidir

Miqdor bu - ...?

- Predmet muayyan xossasining namoyon bo'lishi, intensivligi darajasi.
- Predmetning bir-birini istisno etuvchi va bir-birini nazarda tutuvchi tomonlaridir
- Predmetning jihatli bo'lib, uning boshqa predmetlardan farqi yoki ular bilan o'xshashligini belgilaydi va ular bilan o'zaro aloqada namoyon bo'ladi
- Narsaning ichki xususiyati, predmetni mazkur jihatdan farqlash uchun zarur va etarli bo'lgan xossalar majmui.

Predmetning bir-birini istisno etuvchi va bir-birini nazarda tutuvchi tomonlar nima deb ataladi?

- Qarama-qarshiliklar
- Dalillar
- Isbotlar
- Haqiqat

«Metafizika» so'zining lug'aviy ma'nosi?

- Yunoncha - fizikadan keyin
- Lotincha - fizikadan keyin
- inglizcha - matematikadan keyin
- fransuzcha - fizikadan keyin

Narsaning ichki xususiyati, predmetni mazkur jihatdan farqlash uchun zarur va etarli bo'lgan xossalar majmui bu - ...?

- Sifat
- Qarshilik
- Ziddiyat
- Me'yor

Dialektikaning tarixiy shakllari qaysi qatorda to'g'ri ko'rsatilgan?

- Materialistik, idealistik, stixiyali dialektika
- Idealistik, dualistik, mistik

- Stixiyali, mistik, materialistik
- Dualistik, mistik

Dialektika kategoriyalarini tizimga solish va formal mantiqiy fikrlashning umumiy qonunlarini ishlab chiqishga urinish kimning ijodi bilan bog'liq?

- Aristotel
- Platon
- Suqrot
- Demokrit

Fan va falsafa kategoriyalarining farqi nimada?

- Falsafiy kategoriylar o'ta keng tushunchalardir
- Fan kategoriyalari o'ta ma'noli
- Falsafa kategoriyalari juda oz
- Fan kategoriyalari irrasionallikni tan oladi

Quyidagilardan qaysi biri narsaning boshqa bo'linmaydigan zarrasini anglatadi?

- Element
- Struktura
- Sistema
- Butun

Qaysi mulohaza to'g'ri?

- Oqibat sabab ta'sirida vujudga keladi
- Sabab oqibat ta'sirida vujudga keladi
- Butun va qism fan kategoriyalaridir
- Tasodif zaruriyatning namoyon bo'lish shakli

Tasodif haqida qaysi fikr noto'g'ri?

- Tasodif ichki, tashqi, umumiy va xususiy bo'ladi
- Tasodif tashqi omillar bilan belgilanadigan aloqa tipi
- Tasodif ichki va tashqi bo'ladi
- Tasodif yuz berishi xam yuz bermasligi xam mumkin

Amalga oshgan borliqni tavsiflovchi falsafiy kategoriya qaysi?

- Voqelik
- Zaruriyat
- Tasodif
- Butun

Struktura nima?

- Narsalar va hodisalarining tarkibiy qismlari o'rta sidagi qonuniy aloqa yo'li
- Narsaning boshqa bo'linmaydigan qismi
- Narsaning eng umumiy xossalari
- Narsaning, predmetning yaxlit belgilari

Borliq hodisalari va unda hukm suruvchi munosabatlarning muhim, tipik mazmunini o'zida aks ettiradigan keng tushuncha bu - ...

- Kategoriya
- Atama
- Xulosa
- Tushuncha

Borliqning umumiy, muhim tomonlari, xossalari, aloqlari va munosabatlari haqida fikrlash uchun qo'llaniladigan o'ta keng tushunchalar majmui, bu - ...

- Falsafiy kategoriylar
- Fan kategoriylari
- Umumiy kategoriylar
- Atamalar

Falsafiy kategoriylar va formal mantiq kategoriylari o'ttasida farqning yuzaga kelishiga qaysi faylasufning ijodi tasir qilgan?

- Aristotel
- Spinoza
- Gegel
- Kant

Bilish haqidagi ta'limot bu - ...?

- Gnoselogiya
- Ontologiya
- Ideologiya
- Epistemologiya

Ilmiy bilish qaysi tushuncha bilan nomlanadi?

- Epistemologiya
- Ontologiya
- Ideologiya
- Gnoselogiya

O'zini qurshagan dunyodagi narsalar va xodisalarni sezgilar orqali idrok etishga nima deb ataladi?

- Persepsiya
- Appersepsiya
- Fatalizm
- Formalizm

Borliqni anglashning g'oyalarda ifodalash nima deyiladi?

- Appersepsiya
- Persepsiya
- Fatalizm
- Formalizm

Optimizm nima?

- Dunyoni bilish mumkinligini ta'kidlaydi
- Dunyoni bilishni rad etadi
- Xudoni tan olmaydi
- Hamma narsa o'tkinchiligi

Dunyoni bilish mumkinligini rad etuvchilar kimlar?

- Agnostiklar
- Gnostiklar
- Optimistlar
- Skeptiklar

Bilim bu - ...?

- Haqiqatga mos keladigan va asoslangan ishonchdir
- Bilim - yolg'on ma'lumot
- Hali asoslanmagan fikr
- Haqiqatga mos kelmaydigan fikr

Bilim shakllarini aniqlang?

- Shaxsiy bilim, kundalik bilim
- Psevdoilmiy bilim, anormal bilim, deviant bilim
- Tabiiy bilim, falsafiy bilim, deviant bilim
- Pragmatik bilim, shaxsiy bilim

Sub'ektning bilish faoliyati qaratilgan narsa yoki xodisa bu ...?

- Ob'ekt
- Makon
- Zamon
- Tushuncha

Bilish faolligining manbai bu - ...?

- Sub'ekt
- Ob'ekt
- Makon
- Hodisa

O‘z tafakkurini bir ob’ektga qaratish inson e’tiborini chalg‘ituvchi barcha omillarni chetga chiqarish yo‘li bilan idrok etish bu - ...?

- Meditasiya
- Adaptasiya
- Persepsiya
- Appersepsiya

“Ehtiyojlar bo‘lmasa buyuk artistlar xam, buyuk sarkardalar xam, buyuk ministrlar xam, buyuk faylasuflar ham bo‘lmas edi” degan fikr kimga tegishli?

- K.Gelvesiy
- Gyugo
- Volter
- Russo

Falsafada gnoseologiya nimani o‘rganadi?

- Bilish jarayonining umumiy, falsafiy mohiyati va muammolarini o‘rganadi
- Bizning muayyan narsalar haqidagi bilimlarimiz va (yoki) e’tiqodlarimizning ishonchlilik darajasini o‘rganadi
- Tafakkurning umumiy qonuniyatlarini o‘rganadi
- Bilim va e’tiqodimizning ishonchlilik darajasini o‘rganadi

«Men buning nimaligini bilmayman, biroq bilishga umid qilaman», deydigan insonning psixologik xususiyati qanday bo‘ladi?

- Optimist
- Agnostik
- Pessimist
- Gnostik

Gnoseologiya bu...?

- Falsafaning bilish masalalari va muammolari bilan shug‘ullanuvchi maxsus soha
- Falsafaning borliq masalalari va muammolari bilan shug‘ullanuvchi maxsus soha
- Falsafaning aksiologik masalalari va muammolari bilan shug‘ullanuvchi maxsus soha
- Falsafaning praksiologik masalalari va muammolari bilan shug‘ullanuvchi maxsus soha

Ilmiy bilish to‘g‘risidagi soha nima?

- Epistemologiya
- Gnoseologiya

- Ontologiya
- Aksiologiya

Epistemologiya bu...?

- Ilmiy bilish
- Aqlish bilish
- Emperik bilish
- Emosional bilish

Gnostisizm bu...?

- Olamni bilish mumkin
- Olamni bilish mumkin emas
- Dunyoni egallash
- Vatansizlik

Agnostisizm bu...?

- Olamni bilish mumkin emas
- Olamni bilish mumkin
- Dunyoni egallash
- Dalillar asosida sh ko‘rish

Falsafada olamni bilib bo‘lmaydi deb talqin qiluvchi ta’limot?
--

- Agnostisizm
- Gnostiklar
- Rasionalistlar
- Nominalistlar

Falsafada olamni bilish mumkin deb talqin qiluvchi ta’limot?
--

- Gnostiklar
- Rasionalistlar
- Agnostisizm
- Nominalistlar

Rasionalizm bu...

- Aqliy bilim
- Xissiy bilim
- Emperik bilim
- Tajribaviy bilim

Persepsiya so‘zining lug‘aviy ma’nosi nima?

- lotincha «perception» - idrok etish
- Yunoncha «perception» - idrok etish
- ingilizcha «perception» - idrok etish
- Xis qilish

Xar xil faoliyat shakllari – jumladan ishlab chiqarish faoliyati, estetik faoliyat, siyosiy faoliyat va hokazolarning ta’sirida shakllanadigan turmush bilan bog‘liq tushunchalar majmui avlodlar to‘plagan jamoa kollektiv tajribasi mahsuli bu...?
--

- Kundalik bilim
- Ilmiy bilim
- Tarixiy bilim
- Ijtimoiy bilim

Forobiy bilishning qanday shakllarini ko‘rsatib o‘tadi?

- Hissiy va oqilona
- Aqliy va irrasional
- Xotira va tasavvur
- Aqliy va idrok

“Sezmaydigan odam hech narsani bilmaydi va tushunmaydi” degan fikr qaysi faylasufga tegishli?

- Aristotel
- Farobiy
- Platon
- Ibn Sino

Bilishning qaysi shakli tamoyil sifatlarini birlamchi va ikkilamchiga mexanik tarzda ajratishga qarshi yo‘nalgan?

- Sezgi
- Xayol
- Xotira
- Tasavvur

“Uning kuchi tajribada mavjud obrazlarni nafaqt qayta chaqiradi, balki ularni bir-biri bilan bog‘laydi va shu tariqa ularni umumiy tasavvurlar darajasiga ko‘taradi.” Bu fikr bilishning qaysi shakliga tegishli?

- Xayol
- Xotira
- Tasavvur
- Idrok

Empirik bilish shakllarini sanab o‘ting?

- Kuzatish, eksperiment, ilmiy dalillash
- Modellashtirish tarixiy analogiya, bashorat
- ilmiy muammo, muammoli vaziyat, tarixilik
- Gipoteza, paradigma, nazariya

Empirik bilishning qaysi shakli tabiatning o‘zida mavjud narsalar va hodisalarini qayd tadi?

- Kuzatish
- Eksperiment
- Ilmiy dalillash
- Modellashtirish

Eksperimentga – to“g‘ri ta’rif berilgan javobni ko‘rsating?

- SHunday tadqiqot metodiki, uning yordamida ob’ektiv yo sub’ektiv tarzda yoritiladi yo tadqiqot maqsadlariga mos keladigan ma'lum shart- sharoitlarda o‘rganiladi?
- Bilish ob’ektning muhim xossalari va munosabatlarini aniqlash maqsadida ataylab amalgaloshiriladigan izchil idrok etishdir?
- bilishning tasdiqlangan boligiga aylangan moddiy va ma’naviy dunyo xodisasi, biron- bir hodisa, xossa yoki munosabatni qayd etishdir?
- Bilishning rivojlanish jarayonida ob’ektiv tarzda yuzaga keladigan, echimning topish muhim amaliy yoki nazariy ahamiyatga ega bo‘lgan moslama yoki masalalar majmuidir.

Ilmiy dalilning ikki muhim xossasi qaysi javobda to“g‘ri ko‘rsatilgan?

- Ishonchlilik va bir variantlilik
- Ishonchlilik va variantlilik
- Isbotlanganlik va betakrorlik
- Tasdiqlanganlik va variantlilik

Ilmiy dalillar nazariyaga nisbatan qanday vazifalarni bajaradi?

- Verifikasiya va falsifikasiya

- Umumlashtirish va tasdqlash
- Isbotlash va inkor qilish
- Saqlash va etkazish

Gipotezaga to‘g‘ri ta’rif berilgan qatorni belgilang?

- YAngi dalillarning mohiyatini tushuntiruvchi qonun mavjudligi haqidagi asosli taxmindir
- Hodisalarning muayyan turkumi bu turkumdagи hodisalarning mohiyati va ularga nisbatan amal qiladigan borliq qonunlari haqidagi bilimlarning mantiqiy asoslangan tizimidir
- Borliqning eng muhim tomonlari, xossalari va munosabatlarini aks ettiruvchi umumiyl tushunchalaridir
- Fan tarixning muayyan davrida uning rivojlanishini belgilovchi barqaror tamoyillar nazariyalar va metodlar majmui

Mantiqiy tafakkur nima?

- Tafakkur qoidalari, qonunlari va tomonlariga muvofiq bir haqiqatni boshqa yanada teranroq haqiqatga intilishdir
- Borliq yoki uning ayrim xossalari haqida tasavvurning shakllanishiga imkoniyat yaratuvchi axborot
- Echimini topish muhim amaliy yoki nazariy ahamiyatga ega bo‘lgan masala yoki masalalar to‘plami
- Muhim xossalalar va munsabatlar majmui

Tushuncha bu ...?

- Narsalar va xodisalarning umumiyl, muhim xossa va aloqalari aks etuvchi fikr
- Fikrning shunday bir shakli, unda tushunchalarni bog‘lash yo‘li bilan biror narsa haqidagi biron-bir fikr tasdiqilanadi va yoki rad etiladi
- Mushohadaning nisbatan tugallangan birligi
- Murakkab narsani oddiy narsaga aylantirish oliy darajasi

Haqiqatni mantiqiy dalillar yordamisiz anglab etish qobiliyati nima deb ataladi?

- Intuisiya
- Xulosa
- Tafakkur
- Sezgi
- Ginoseologiya

Bilish jarayonini, inson ongini o‘tmish va kelajak bilan bog‘lovchi, egallangan bilimlarni saqlovchi hodisa nima deyiladi?

- Xotira
- Tasavvur
- Xayol
- Idrok

Qachonlardir insonning sezgi a’zolariga ta’sir ko‘rsatgan va keyinchalik miyada saqlanib qolgan aloqalar bo‘yicha gavdalananadigan narsalarning obrazlari bu - ...

- Tasavvur
- Xotira
- Xayol
- Idrok

Ilmiy dalilning ikki muhim xossasi qaysi javobda to‘g‘ri ko‘rsatilgan?

- Ishonchlilik va bir variantlilik
- Ishonchlilik va invariantlilik
- Isbotlanganlik va betakrorlik
- Tasdiqlanganlik va bir variantlilik

Sezgi a'zolari orqali olingan bilim qanday bilim hisoblanadi?

- Hissiy
- Aqliy
- Tanssental
- Irrasional

Sezgi a'zolari orqali olingan bilim bu...?

- Hissiy bilim
- Ilmiy bilim
- Ijodiy bilim
- Badiiy bilim

«Sezmaydigan odam hech narsani bilmaydi va tushunmaydi» degan fikr muallif kim?

- Aristotel
- Geraklit
- Demokrit
- Platon

Bilish ob'ektining muhim xossalari va munosabatlarini aniqlash maqsadida ataylab amalga oshiriladigan izchil idrok etish bu...?

- Kuzatish
- Eshitish
- Tushunish
- Belgilash

Ob'ekt xossalaring rivojlanish darajasini tavsiflovchi kattalikni aniqlash jarayoni bu...?

- O'Ichash
- Eshitish
- Tushunish
- Belgilash

Bilimining tasdiqlangan boyligiga aylangan moddiy yoki ma'naviy dunyo hodisasi, biron-bir hodisa, xossa yoki munosabatni qayd etish bu...?

- Dalil
- O'Ichash
- Kuzatish
- eksperiment

Borliqning eng muhim tomonlari, xossalari va munosabatlarini aks ettiruvchi umumiy tushunchalar bu...?

- Kategoriya
- Sifat
- Dalil
- Bilim

Qanday haqiqat to‘g‘ri, biroq noto‘liq, taxminiy, vaqt va joyning ma’lum tarixiy shart-sharoitlari bilan cheklanadi?

- Nisbiy haqiqat
- Mutloq haqiqat
- Sub‘ektiv haqiqat
- Ob‘ektiv haqiqat

Qanday haqiqat bilish taraqqiyoti jarayonida rivojlanib, o‘z chegarasi bo‘lgan mutloq haqiqatga yaqinlashadi?

- Nisbiy haqiqat
- Sub'ektiv haqiqat
- Ob'ektiv haqiqat
- Haqiqatning progrmatik konsepsiysi

Haqiqatning qanday konsepsiysi nazariyaning tajribada olingan ma'lumotlarga muvofiq bo'lishini talab qiladi?

- Haqiqatning korrespondent konsepsiysi
- Haqiqatning progrmatik konsepsiysi
- Haqiqatning kogerent konsepsiysi
- Ob'ektiv haqiqat

Ilmiy tafakkurning muhim vositasi nima?

- Isbotlash
- Rad etish
- Ta'riflash
- Shubha

Haqiqatligi yoki soxtaligi isbotlash yo'li bilan aniqlanayotgan qoida qanday bo'ladi?

- Tezis
- Aksioma
- Paradoks
- Antitezis

Noma'lumni ma'lumga, murakkabni soddaga bog'lash nima deb ataladi?

- Ta'riflash
- Isbotlash
- Asoslash
- Tezis

Hodisalar va holatlar ahamiyatini bevosa his etish qanday nomlanadi?

- Emotsiya
- Ishonch
- Asos
- SHubha

Kant va Fixtening fikricha, ahloqiy tamoyillarni ro'yobga chiqarish manbai va inson amaliy faoliyatining negizi nima?

- Iroda
- Ideal
- Ishonch
- Emosiya

O'z predmeti bilan mushtarak bo'lmagan, unga mos kelmaydigan bilim bu -?

- Yanglishi
- Shubha
- Ideal
- Yolg'on

G'oyaning foydaliligi, amaliy samaradorligi va ishga yaroqliligi, uning u yoki bu maqsadga erishish uchun foydaliligi mezoni qanday nomlanadi?

- Pragmatizm
- Konvensionalizm
- Falsifikasiya
- Verifikasiya

Odatda noto‘g‘riliги айон бо‘лган тасаввурларни била турб ҳақиқат даражасига ко‘тариш сифатида тушуниш?
- Yolg‘on
- Haqiqat
- Shubha
- Ishonch

Haqiqatning qanday shakliga shunday ta’rif beriladi: ...-bilimlarimizning inson insoniyatga bog‘liq bo‘lмаган мазмuni.?

- Ob‘ektiv haqiqat
- Sub‘ektiv haqiqat
- Mutloq haqiqat
- Nisbiy haqiqat

Predmetni kelajakda to‘ldirilishi yoki unga aniqlik kiritilishi mumkin bo‘lмаган tarzda to‘la, mukammal bilishi bu - ...

- Mutlaq haqiqatdir
- Nisbiy haqiqatdir
- Ob‘ektiv haqiqatdir
- Sub‘ektiv haqiqatdir

Borliqni asosan to‘g‘ri aks ettirsa-da, obraz ob‘ektga uncha mos emasligi bilan ajralib turadigan bilim, bu - ...

- Nisbiy haqiqat
- Ob‘ektiv haqiqat
- Sub‘ektiv haqiqat
- Mutlaq haqiqat

Ijobiy emotsiyalarga nimalar kiradi?

- Lazzatlanish, quvonch, hayrat, muhabbat
- Nafrat, quvonch, hayiqish
- Lazzatlanish, qo‘rquv, qayg‘u
- Qo‘rquv, hayiqish

Salbiy emosiylar nimalar kiradi?

- Nafrat, qo‘rquv, hayiqish, qayg‘u
- Lazzatlanish, quvonch, hayrat, muhabbat
- Nafrat, quvonch, hayiqish
- Lazzatlanish, qo‘rquv, qayg‘u

O‘z predmeti bilan mushtarak bo‘lмаган, unga mos kelmaydigan bilim bu...?

- Yanglishish
- To‘g‘ri
- Kelishish
- Mos kelish

Yunoncha “proktikos” so‘zining мазмuni qaysi javobda to‘g‘ri ko‘rsatilgan?

- Faol
- Amal
- Adab
- Inqilob

XX asrda amaliyot natijasida qaysi fanlar paydo bo‘ldi?

- Kosmik tibbiyat, kristallografiya, genetika

- Falsafa, ijtimoiy-falsafiy matematika
- Psixologiya, sosiologiya, politologiya
- Hech qanday fan vujudga kelmagan

Gusserl fikricha, amaliyat o‘zining haqiqiy maqsadlariga qachon erishadi?

- Ma’naviy qadryatlarga rioxat etganda
- Tinimsiz mehnat natijasida
- Harakat bilan
- Hech qachon etisha olmaydi.

Amaliyat mazmuni va shakllariga ko‘ra qanday turlarga bo‘linadi?

- Moddiy ne’matlar yaratish, ijtimoiy-siyosiy faoliyat, ilmiy-amaliy faoliyat va
- Ilmiy tadqiqot, kashfiyot va yangiliklar yaratish, xalq xo‘jaligini rivojlantirish
- Moddiy ne’matlar yaratish, ishlab chiqarish, siyosiy jarayonlardan ishtirok etish va
- Ijtimoiy-siyosiy faoliyat, ma’naviy-ma’rifiy faoliyat va ishlab chiqarishda ishtirok etish

Metod so‘zining ma’nos?

- YUn. keng ma’noda yo‘l, ijodiy faoliyatning har qanday shakli
- YUn. anglab etish, tubiga etmoq
- Lot. o‘ylamoq, aqlni charxlamоq
- In- so‘zlamоq, gapirmоq

Metodologiya ikki mazmunga ega: bo‘lar qaysilar?

- Faoliyatda qo‘llaniladigan ma’lum usullar tizimi, tizim haqidagi ta’limot
- Bashorat usuli va san’at haqidagi
- Sevish usuli va san’at haqidagi
- Yolg‘onshunoslik va kuzatish haqidagi

Metodning asosiy vazifasi?

- Faoliyatni bilish va boshqa shakllarni boshqaruvi
- Tushunchalarni borliqda anglab etish
- SHart-sharoitni nazorat qilish va kuzatish
- Tushuncha, mulohaza, fikrni o‘rganishdan iborat

Har qanday metod nima asosida yaratiladi?

- Nazariya
- Tushuncha
- Gipoteza
- Mulohaza

Metodika nima?

- Daliliy materiallarni yig‘ish va saralash vositasi, aniq faoliyat turi
- Dalillar uchun asos bo‘lib xizmat qiladi
- Fanning kashfiyotlari bilan shug‘ullanmaydi
- Hech qanday faoliyat bilan shug‘ullanmaydi

Falsafa metodlari qaysilar?

- Dialetika, metafizika, sofistika, eklektika
- Tarixiy, ob’ektiv, sub’ektiv
- Doimiy, vaqtinchalik, mavsumiy
- Analiz, induksiya, deduksiya

Dialektika so‘zini fanga kim kiritgan?

- Suqrot

- Arastu
- Platon
- Pifagor

Gegel dialetikani qanday shakllarini ajratgan?
- Rezonans, salbiy, pozivtiv
- Ijobiy, salbiy, o'rta
- Nazariy, mantiqiy
- Hech qanday shaklga ajratilmagan

“Metafizika” so‘zining ma’nosi?
- Yunoncha, “fizikadan keyin”
- Yunoncha, “fizika haqidagi fan”
- Qarama- qarshilik haqida
- Rivojlanish haqidagi

Metafizika qanday metod?
- Dialetikaga qarama- qarshi metod
- Dialetika bilan bir xil metod
- Yo‘ldoshunoslik haqidagi fan
- Falsafada bunday metod mavjud emas

Falsafada hech qanday bilim faoliyati bilan bog‘lanmagan bir-biriga zid dalillarga asoslanadi?
- Eklektika
- Dialektika
- Sofistika
- Metofizika

«Sinergetika» so‘zining ma’nosi?
- Kelishuv, hamkorlik, o‘zaro ta’sir
- YUrakdan, chin dildan degani
- O‘ylamoq, hayol surmoq
- Kuzatish, chuqur tahlil qilish

Ikkilanish nuqtalarining majudligini hamda rivojlanish davomining har xilligini nazarda tutadi-bunima?
- Bifurkasiya
- Fluktuasiya
- Attraktor
- Intuisiya

Ta’sirlantirish ma’nosini anglatuvchi tushunch- ..?
- Fluktuasiya
- Bifurkasiya
- Intuisiya
- Eksperiment

Boshqaruv qarorlarini ishlab chiqarishda qo‘llaniladigan metod bu..?
- O‘yin metodi
- Bifurkasiya
- Fluktuasiya
- Fan metodi

Suzayotgan ob’ektni anglatadi va ob’ektlarning tizimli hususiyatini aks ettiruvchi tushuncha?

- Kumatoid
- Sosiometriya
- Intuisiya
- Induksiya

Fikr yuritish orqali empirik faktlardan ularni tushuntiruvchi gipotezaga yuksalishni nazarda tutuvchi tushuncha bu ...?

- Abdusya
- Intuisiya
- Induksiya
- Implikasiya

“Kashf etaman, topaman” ma’nosini anglatuvchi so‘z...

- Evristika
- Abdusya
- Eksperiment
- Unday so‘z yo‘q

Ob’ektiv reallikning muhim qismini ifodalovchi tushuncha bu...

- Axborot
- Bilim
- G’oya
- Fikr

Axborotning muhim xususiyatlarini ko‘rsating?

- Ob’ektivlik, moddiylashtirish va uzatish imkoniyatlari
- Sub’ektivlik va qayta ishslash
- Ob’ektivlik va sub’ektivlik, axborotni yig‘ish
- Qayta ishslash, yig‘ish, uzatish

Eksteriorizasiya bu...

- Yangi axborotni yaratish borasidagi faoliyat
- Axborotni qayta ishslash
- Axborotni uzatish
- Axborotni yig‘ish

Olimning faoliyati jarayonida bilish qanday shakllarda faollashadi?

- Til, texnika va boshqa tizimlar
- Til, matn, fikr
- Fikr, g’oya
- Matn, til

Olim faoliyatining kommunikativ jihatini nima aks ettiradi?

- Bilihsni rivojlantirish, individual va ijtimoiy bilish, shakllarning o‘zaro aloqasi
- Interiorizasiya va eksteriorizasiya jarayonlarning o‘zaro nisbati
- Axborotning informativlik darajasi
- Axborotni qayta ishslash darajasi

Ijtimoiy axborot nimalar yordamida ro‘yobga chiqadi?

- Moddiy omillar (so‘z, matn va hakozo)
- Ma’naviy omillar
- Rasional omillar
- Ichki va tashqi omillar

Olimning ilmiy bilish faoliyati nimaga qaratilgan?

- O‘zini qurshab turgan dunyo haqida yangi bilimni shakllantirishga
- Ilmiy haqiqatni kashf etishga
- Ilmiy muammolarni echishga
- . Noilmiy muammolarni echishga

Diltey tushunishni qanday tavsiflagan?

- Matn muallifining ma’naviy dunyosiga kirish
- Insonning borliqqa munosabati
- Ob’ekt mohiyatini aniqlash
- Bilihsning boshlanish nuqtasi

Tushunish bu

- Fikr yuritish orqali simvolda yashirin ma’noni aniqlash demak
- Borliqni anglash
- Olimning iqtisodiy yondashuvni
- Insonning borliqqa munosabati

Ma’no bu

- Tildagi iboralar sinonimligini emas, balki murakkab, ko‘p qirrali hodisa
- Fikrning mayjudlik sharti
- Fikrning ifodaviy sharti
- Tildagi iboralar ifodaviy sharti

Ma’no nimada ifodalanadi?

- Tilda
- Harakatda
- Matnda
- Ijodda

Semiotika nimani o‘rgatadi?

- Belgilar va belgili tizimlarning xossalari o‘rganish
- Hatti – harakatlarni
- Tafakkur qonunlarini
- Grammatik qoidalar

“Simvol” so‘zining ma’nosini qaysi javobda to‘g‘ri ko‘rsatilgan?

- Yunoncha “ramz”, “shartli belgi”
- Yunoncha, “o‘xshatish”
- Yunoncha, “qiyoslash, o‘lchash”
- Yunoncha, “o‘lchash”

Jamiyatni muhim kichik tizimlarini ko‘rsating?

- Iqtisodiy, ijtimoiy, siyosiy, ma’naviy
- Oilaviy, moddiy, siyosiy
- Harbiy, mahalliy, iqtisodiy
- iqtisodiy

Xo‘jalik jabhasi iqtisodiy jabhada vujudga keladigan institut bu...

- Mulk
- Huquq
- Oila
- Mahalla

Jamiyatni ma'naviy kichik tizimini vujudga kelishi nimalar bilan belgilanadi?

- Har xil ijtimoiy va ma'naviy ehtiyojlar bilan
- Ijtimoiy va moddiy ehtiyojlar bilan
- Mulkiy ehtiyojlar bilan
- Jinsiy ehtiyojlar

Kommunikasiya nima?

- G'oyalar qarashlar baholar almashinuvini nazarda tutadigan ma'naviy muloqot turi
- Yangi bilimni aks ettiradigan axborot turi
- Axborotni idrok etuvchi shaxs yoki guruh xulq-atvorini o'zgartiradigan xabar
- Hamma javoblar to'g'ri

Individual ong bu...

- Ayrim insonda uning yashash sharoiti va ruhiy xususiyatlari ta'sirida shakllanadigan dunyoning sub'ektiv obrazi
- Dunyoning ob'ektiv obrazi
- Ommaviy ong turi
- Yangi bilimni aks ettiradigan o'ng turi

Ijtimoiy ongning darajalarini aniqlang?

- Kundalik va nazariy ong
- Amaliy ong
- Kundalik va amaliy ong
- Amaliy va nazariy ong

Etnik birliklarning ilk shaklini aniqlang?

- Urug'
- Oila
- Individ
- Mahalla

Davlat boshqaruv shakliga ko'ra- ..

- Monarxiya va respublikaga bo'linadi
- Unitar
- Federativ
- Unitar va federativ

Davlat qurilish shakliga ko'ra-

- Unitar, federativ va konfederativ
- Monarxiya
- Respublika
- Unitar va monarxiya

"Hokimiyatga pul bilan erishgan odam undan daromad olishga intiladi" ushbu fikrlar muallifi kim?

- Aristotel
- Platon
- Forobi
- Koshifiy

Tarixiy ma'lumotlarga ko'ra, korrupsiyaga qarshi kurash ilk bor miloddan avvalgi XXIV asrda Mesopotamiyaning qaysi shahrida boshlangan?

- Lagash
- Umma

-Ur
-Bobil

Insoniyat tarixida korrupsiyani tugatish yo'llari va huquqiy asoslari Hindistonda yaratildi. Bundan 2,5 ming yil avval yozilgan qaysi kitobi davlatni boshqarish va xo'jalik yuritish mavzuiga bag'ishlangan bo'lib, o'sha davrning siyosiy va iqtisodiy qomusi sifatida dunyoga keldi.

-“Artxashastra yoxud Siyosat ilmi”

-“Vedalar”

-“Upanishadalar”

-“Mahobharat”

“Axloqi muhsiniy” kimni asari?

- Husayn Voiz Koshifiy

- Alisher Navoiy

- Nizomulmulk

- Abdulla Avloniy

“Korrupsiya” so'zining ma'nosi?

- lotincha: corrumpō — aynish, poragasotilish

- yunoncha: corrumpō — aynish, poragasotilish

- inglizcha: corrumpō — qaytish, poragasotilish

- lotincha: corrumpō — qaytishish, mansabni suiste'mol qilish

Yirik korrupsiya deganda nima tushuniladi?

- amaldagi davlat siyosatini yo'qqa chiqaradigan, hukumat darajasida amalga oshiriladigan siyosiy va hukumat rahbarlariga xalq hisobidan manfaat ko'rishga imkon beradigan harakatlar tushuniladi.

- amaldagi davlat siyosatini yo'qqa chiqaradigan, poraxo'rlik, tovlamachilik, firibgarlik, mulknio'zlashtirish, fitna, hokimiyatni suiste'mol qilish, xushomadgo'ylik, sovg'a, qarindoshlik, homiylik va boshqalar.

- odadta kasalxonalar, maktablar, militsiya bo'limlari va boshqa joylarda asosiy xizmatlardan foydalanishga uringan oddiy fuqarolar bilan aloqa qilishda hokimiyatning quyi va o'rtalig'indan mansabdar shaxslarining kundalik ishonchli vakolatlarini suiiste'mol qilishlari tushuniladi.

- odadta kasalxonalar, maktablar, militsiya bo'limlar va boshqa joylarda asosiy xizmatlardan foydalanishga uringan oddiy fuqarolar, poraxo'rlik, tovlamachilik, firibgarlik, mulknio'zlashtirish, fitna, hokimiyatni suiste'mol qilish, xushomadgo'ylik, sovg'a, qarindoshlik, homiylik va boshqalar.

O'zbekiston korrupsiyaga qarshi kurashda uzoq muddatli ijobiy dinamikani namoyish etuvchi nechta davlat qatoriga kiradi?

-16 ta

-13 ta

-10ta

-18 ta

BMT ma'lumotlariga ko'ra, hozir dunyoda haryili 1 trillion AQSh dollari hajmida pora beriladi. Jahon iqtisodiyoti har yili korrupsiya tufayli 2,6 trillion dollar mablag'dan ayrıldi, bujahon yalpi ichki mahsulotining necha foizidir?

-5%

-10%

-7%

-3%

O'zbekiston BMTning Korrupsiyaga qarshi konvensiyasiga qachon qo'shildi ?

- 2008 yilda
- 2004 yilda
- 2000 yilda
- 2006 yilda

O'zbekiston 2010 yilda Iqtisodiy hamkorlik va rivojlanish tashkilotining Korrupsiyaga qarshi kurashish tarmog'i qanday harakat dasturiga qo'shildi?

- Istanbul
- Parij
- Pekin
- Varshava

Mamlakatimizda korrupsiyaga qarshi ayovsiz kurash qachondan boshlandi?
- 2016 yilning oktabr oyidan
- 2011 yilning dekabr oyidan
- 2002 yilning yanvar oyida
- 2020 yilning mart oyidan

"Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi qonun loyihasi Oliy Majlis tomonidan qabul qilindi, qonun qachondan boshlab kuchga kirdi.
-2017 yil 4 yanvardan
-2017 yil 14 yanvardan
-2017 yil 24 yanvardan
-2017 yil 18 yanvardan

"Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi qonun loyihasi necha bob va moddadan iborat?
-6 bob 34 modda
-5 bob 32 modda
-7 bob 36 modda
-4 bob 35 modda

"Pora beruvchiga ham, pora oluvchiga ham Allohnинг la'nati bo'lsin!". "Pora beruvchini ham, pora oluvchini ham, ikkovi orasida yurib porada vositalik qiluvchini ham Alloh la'natlasin!". Bu qaysi manbadan?
-Hadisdan
-Injildan
-Qur'on karimdan
-Vedalardan

XX asrga kelib qaysi mamlakatlarda korrupsiyani qattiq jilovlashga muvaffaq bo'lindi?
- Shvesiya, Singapur, Yangi Zelandiya, Shveysariya
- Shvesiya, Rossiya, Yangi Zelandiya, Yaponiya
- AQSH, Singapur, Fransiya, Shveysariya
- Shvesiya, Singapur, Avstraliya, Xitoy

Korrupsiya "yomon" hodisa, u yaxshi ta'lim-tarbiya ko'rmaslik va kam maosh oladigan amaldorlarning nokasligi oqibatida paydo bo'ladi. Bu qanday sabab?
- Shaxsiy sabablar
- Institutsional sabablar
- Tizimiylar sabablar
- Ko'p tomonlama sabablar

Bunda boshqaruvning kuchsizligi asosiy omil sanaladi. Masalan, kadrlar tayyorlash, hisobga olish va nazorat qilishning samarasizligi, mansabdorlarni yollashning osonligi va ularni osonishdan haydash,

ularda uzoq vaqt mansabda turishga ishonchsizlik paydo bo‘lishi kabilar korrupsiyani rag‘batlantiruvchi omillardir. Bu qanaysabab?

- Institutsional sabablar
- Shaxsiy sabablar
- Tizimiyl sabablar
- Ko‘p tomonlama sabablar

Hukumat ba’zan jamiyatning shunday talablariga duch keladiki, ularni bajarishning rasmiy tartiblari hali aniqishlanmagan bo‘ladi yoxud ular ko‘p miqdorda mablag‘ talab etadi va aksar holda uzoq muddatlarga cho‘ziladi. Shunday holatlarda korrupsiyaga to‘g‘ridan-to‘g‘ri va qisqa yo‘llar ochiladi. Bu qanay sabab?

- Tizimiyl sabablar
- Institutsional sabablar
- Ko‘p tomonlama sabablar
- Shaxsiy sabablar

